

1 utorak, 27.06.2006.

2 [Otvorena sednica]

3 [Optuženi je ušao u sudnicu]

4 ... Početak u 09.41h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.

7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine tajniče, molim Vas najavite

9 predmet.

10 SEKRETAR: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude. Ovo je predmet IT-

11 00-39-T, *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine tajniče.

13 Sada prelazimo u sljedeću fazu ovog postupka, nakon što smo saslušali

14 izvođenje dokaza Tužilaštva i izvođenja dokaza Odbrane. Kao što je Vijeće juče

15 objavilo, nakon što je saslušalo svjedoke i strana, odlučilo je da pozove jedan

16 broj svjedoka Vijeća, u skladu sa pravilom 98 Pravilnika o postupku i dokazima.

17 Među ovim svjedocima je gospodin Amir Delić. Vijeće ga je kontaktiralo 20. juna

18 2006. godine i onda je obavijestilo strane o svojoj namjeri da pozove gospodina

19 Delića. Gospodin Delić će danas svjedočiti bez ikakvih zaštitnih mjera.

20 Gospodine Josse, Vijeće je obaviješteno da biste Vi željeli da se

21 obratite Vijeću na privatnoj sjednici. Da li to treba da bude kada svjedok uđe u

22 sudnicu ili prije nego što svjedok uđe u sudnicu?

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Prije, molim.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim da pređemo na privatnu sjednicu.

25 [Poluzatvorena sednica]

26 (redigovano)

27 (redigovano)

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Strane 26327-26328 redigovane. Poluzatvorena sednica.

utorak, 27.06.2006.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 [Otvorena sednica]

5 SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine poslužitelju, molim Vas

7 uvedite svjedoka, gospodina Delića, u sudnicu.

8 [Svedok je ušao u sudnicu]

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dobro jutro.

10 SVEDOK: Dobar dan.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, prije nego što budete
12 svjedočili u ovoj sudnici, prema Pravilniku o postupku i dokazima treba da date
13 svečanu izjavu da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine.
14 Poslužitelj će Vam sada dati tekst svečane izjave na Vašem jeziku i molim Vas
15 pročitajte to naglas.

16 SVEDOK: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa
17 osim istine.

18 SVEDOK: AMIR DELIĆ

19 Ispituje Sudsko veće:

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala. Izvolite sjesti, gospodine
21 Delić.

22 Gospodine Delić, Vi ste pozvani kao svjedok ovog Vijeća, svjedok Suda. I
23 molim Vas da prvo kažete Sudu Vaše puno ime i prezime.

24 O: Amir Delić.

25 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas datum Vašeg rođenja, gospodine
26 Delić.

27

28

29

30

1 O: 18.09.1958.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na trenutak ćemo preći na privatnu
3 sjednicu.

4 [Poluzatvorena sednica]

5 (redigovano)

6 (redigovano)

7 (redigovano)

8 (redigovano)

9 (redigovano)

10 (redigovano)

11 (redigovano)

12 (redigovano)

13 (redigovano)

14 (redigovano)

15 (redigovano)

16 (redigovano)

17 (redigovano)

18 (redigovano)

19 (redigovano)

20 (redigovano)

21 (redigovano)

22 (redigovano)

23 (redigovano)

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 27.06.2006.

Predmet br. IT-00-39-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 (redigovano)

2 (redigovano)

3 (redigovano)

4 (redigovano)

5 [Otvorena sednica]

6 SEKRETAR: [simultani prevod] Sada smo na javnoj sjednici, časni Sude.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim gospodina tajnika... Htio sam da
8 kažem gospodinu poslužitelju da to stavi na grafoskop. To je dokument D116A.

9 Gospodine Delić...

10 Molim da malo udaljimo fotografiju, kako bismo vidjeli cijelu
11 fotografiju.

12 Gospodine Delić, ova fotografija je uvedena u spis kao dokaz pred ovim
13 Vijećem i ja bih želio da Vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa ovom
14 fotografijom. Prvo nam recite da li prepoznajete osobe na ovoj fotografiji i
15 molim Vas počnite slijeva i recite nam ko je na fotografiji i na kojoj funkciji
16 je bio u to vrijeme.

17 O: Pa ovako. Znači prvi sam ja, je li. Ovaj, prvi sam ja, drugi je
18 gospodin Žunić, mislim da je on bio predstavnik vojske SAO autonomne oblasti
19 Krajina iz Dvora, poznam ga lično i prije, znači. On je bio tehnički direktor
20 Autoprevoza Dvor. Ja sam, inače, diplomirani /sic/ inženjer prometa i radio sam
21 u Kozara Prevozu u Bosanskom Novom kao tehnički direktor, tako da smo poslovno
22 sarađivali. Sjedeći je načelnik općine Bosanski Novi, Radomir Pašić. Sljedeći je
23 gospodin predstavnik međunarodne zajednice.

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Vi već pokazujete četvrtu osobu, ali

25

26

27

28

29

30

1 rekli ste da je u tamnom odjelu gospodin Pašić.

2 O: Da.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I onda sljedeći, bez jakne.

4 O: Bez jakne sa... sa olovkom u ruci i notesom, to je gospodin
5 predstavnik... predstavnik međunarodne zajednice UNHCR-a, mislim da... da mu je
6 ime bilo, ali ne mogu se tačno sjetiti, al' Jansen, Nilsen ili tako nekako.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A sljedeći, u maskirnoj uniformi?

8 O: U maskirnoj uniformi je gospodin Nikola - isto iz Dvora na Uni - i po
9 mom saznanju bio je komandir policije.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A posljednja osoba?

11 O: Posljednja osoba je gospodin Emin Purić, moj prijatelj i komšija.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Delić, da li se sjećate
13 kojom prilikom je snimljena ova fotografija?

14 O: Da. Ova fotografija je snimljena za vrijeme vođenja pregovora na
15 mostu na rijeci Uni u... između Bosanskog Novog i naselja Matijević, odnosno u
16 smjeru Dvora na Uni.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Da li su to bili prvi pregovori koje
18 ste imali u to vrijeme ili je to bio nastavak nekih ranijih pregovora?

19 O: To je nastavak ranijih pregovora.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Koliko je bilo ranijih pregovora?

21 O: Tačan broj ne znam, ali... ali ovaj, mogu posložiti neki redoslijed
22 dešavanja u tom periodu.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Doći ćemo na to kasnije.

2 Šta je bio predmet pregovora? U vezi sa čim ste vodili pregovore?

3 O: Pa predmet pregovora je bio izlazak konvoja Bošnjaka - Muslimana - i
4 Hrvata iz Bosanskog Novog.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Zašto je došlo do ovog sastanaka na
6 mostu?

7 O: Pa ja bih sad to trebao šire da... da, znači, počnem eventualno od
8 početka od tih dešavanja, kako su pregovori i počeli, ako se slažete da to
9 govorim.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Pokušajte da me pažljivo slušate. Ja
11 ću Vam dati mogućnost da nam ispričate od početka šta je dovelo do te potrebe za
12 pregovorima, ali možda ću imati nekih pitanja u međuvremenu, onda ću Vas
13 zaustaviti i tražiti dodatne detalje. Ali molim Vas, počnite tako što ćete nam
14 reći šta je uzrokovalo da Vi - ili ako Vi niste učestvovali lično kao osoba, već
15 kao predstavnik neke grupe ili neke organizacije - šta je dovelo do toga da
16 uđete u te pregovore.

17 O: Pa evo ovako. Situacija u Bosanskom Novom od... od 1991. na 1992.,
18 možemo reći da je bila katastrofalna. Dakle, sva dešavanja u republici Hrvatskoj
19 su se prenosila direktno na situaciju u Bosanskom Novom. Taj period ću skratiti
20 i neću više o njemu, samo dvije-tri, znači, ove rečenice.

21 11. maja 1992. godine, u ranim jutarnjim satima je počela pucnjava po
22 gradu iz raznoraznog oružja. Čuli su se pojedinačni pucnji...

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vas već prekinem. 11. maja,
24
25
26
27
28
29
30

1 gdje ste Vi stanovali u to vrijeme? U samom mjestu, u Bosanskom Novom, ili?

2 O: Ja sam bio tad neoženjen i živio sam sâm u dvosobnom stanu u zgradi
3 koja se nazivala Sivi Dom, a roditelji moji su imali kuću u neposrednoj blizini,
4 200 do 300 metara.

5 10. maja, u poslijepodnevnim satima je čudna atmosfera bila u gradu. Moj
6 brat, snaha i djeca, ja, komšija Cerić Admir i komšinica Amra Dautčehajić iz
7 moje kuće smo otišli u stan. Računali smo da ako budemo u zgradi da ćemo biti
8 više zaštićeni, jel /sic/ u tom periodu su uniformisane osobe dolazile po
9 kućama, stanovima i jednostavno odvodile muškarce. Zbog toga smo računali - ako
10 smo u masi, da ćemo biti zaštićeniji, skriveniji i zbog toga smo otišli u stan.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li sada govorite samo o mjestu i da
12 li govorite o stvarima koje ste vidjeli svojim očima?

13 O: Da.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada kažete da su odvodili muško
15 stanovništvo, šta ste konkretno vidjeli od toga?

16 O: Konkretno, bio je u gradu, ovaj, crveni kombi, Renault Traffic, koji
17 je kružio gradom i znalo je da... da, znači uniformisane osobe da... da odvedu
18 nekoga na... na ispitivanje u hotel, vatrogasni ili u policiju. Konkretno, ja
19 nisam vidio nikog od osoba koje su odvedene tamo, ali sam vidio kombi taj kako
20 kruži gradom, sa prozora stana.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, otišli ste do Vašeg stana, šta
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ste nakon toga vidjeli?

2 O: Bili smo u stanu, da bi, kažem, ujutro počelo da... da se, ovaj,
3 puca. I bio je, ovaj, na radiju direktni prijenos, na radio Bosanski Novi. Preko
4 radija su pozivani Muslimani da predaju oružje i da im se ništa neće desiti.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je taj poziv da se preda oružje,
6 da li je to bilo konkretno upućeno Muslimanima ili je bilo upućeno i drugim
7 narodima?

8 O: Bio je upućen Muslimanima. U... u Bosanskom Novom je zanemariv broj
9 Hrvata živio i drugog nesrpskog stanovništva.

10 Ja se samo trenutak izvinjavam. Htio bih reći sljedeće: vjerovatno pod
11 tremom i... i uzbuđenjem, ovaj detalj, znači, odlaska brata i... i ovih osoba
12 koje sam naveo, Dade, Amre, snahe i djece, nije bio taj dan nego je bio 31. maj
13 na 01.06., a ja sam taj dan sam otišao u stan. Ovo drugo stoji što sam rekao,
14 sve.

15 Ujutro, to je ponedjeljak bio, nismo mogli, znači, da odemo na posao. Ja
16 sam u prijepodnevnim satima se vratio ponovo roditeljima kući i tad je - pošto
17 je moja kuća direktno preko puta školskog centra - tad je kolona građana iz
18 naselja Prekosanje i Urije pod pratnjom bornih kola, plavih, sa naoružanim
19 vojnicima u pratnji, istaknutim bijelim zastavama, dopraćena do školskog centra.
20 Većina tih ljudi je smješteno u školski centar. To su bili znači i žene, i
21 djeca, i muškarci, i starci, znači stanovništvo ta dva naselja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite samo da Vas pitam. Naime, mi
2 smo u spis već dobili kartu, spomenuli ste Urije. Urije se tu na karti nalaze na
3 istoku, na istočnoj strani mjesta.

4 O: Da. Uzvodno uz rijeku Sanu, a Prekosanje je preko mosta, preko rijeke
5 Sane.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A Urije su, recimo, tri kilometra od
7 centra mjesta. Ja sam to pogledao na karti, ako želite mogu Vam i Vama pokazati
8 kartu. Ali otprilike, je li je to... da li bi ta udaljenost bila točna?

9 O: To je to.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Možete nastaviti.

11 O: Ti ljudi s... znači, mi komšije koje imamo kuće preko puta školskog
12 centra smo, normalno, iznijeli hrane i ono što smo imali, da pomognemo tim
13 ljudima, ovaj, oni su bili tu smješteni. Neki su iz školskog centra, koji su
14 imali rodbinu i prijatelje u tom djelu Vidorije gdje se nalazi školski centar,
15 se razmjestili po kućama.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da Vas pitam, da li ste prepoznali neke
17 od tih ljudi koji su dovedeni u školu? Dakle, da li ste nekog od njih poznavali?

18 O: Jesam. Recimo, kao što je profesor Jasmin Čustić sa porodicom.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Stanovništvo tih područja o kojima ste
20 nam govorili, Urije i tako dalje, da li znate šta su po narodnosti bili ljudi
21 koji su stanovali u tim područjima, uglavnom mislim?

22 O: Uglavnom Muslimani, Bošnjaci.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Jeste li među tim ljudima koji su
24 dovođeni u školu... Dakle, oni koji su dovođeni, da li ste među njima vidjeli
25 neke Srbe, možda? Ne govorim o onima koji su ih sprovođili.

26

27

28

29

30

1 O: Ne. U Prekosanju, ljudi koji nisu htjeli da napuste svoje kuće su
2 ubijeni na kućnim pragovima. Ja, naravno, to nisam vidio, ali ljudi koji su
3 došli u školski centar su to govorili.

4 Između ostalog, od moje prijateljice Mujkić Elvire otac je ubijen na
5 kućnom pragu.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Vi ste nam rekli da su ljudi odvođeni u
7 taj školski centar, ali da su oni koji su poznavali nekog ko je stanovao u
8 okolini, da su oni mogli da nađu smještaj u privatnim, dakle, kućama ili
9 domovima. Da li to znači da ljudi nisu bili vezani na to, dakle, da ni su morali
10 ostati u školskom centru, nego da su mogli odlaziti prijateljima i boraviti s
11 njima? Da li sam Vas dobro razumio u tome?

12 O: Jeste. Grad je bio podijeljen sa punktovima i ovaj dio grada, znači
13 od Vidorinske džamije, to je ulaz u taj dio grada Vidorija kod hotela, bio je
14 punkt, ljudi su ušli i u tom djelu, znači, Vidorije, oko škole do... do izlaza
15 iz Vidorije prema... prema Mlakvama, su mogli da... da, ovaj, budu kod rodbine,
16 prijatelja, poznanika i tako dalje. Oni koji nisu imali gdje, oni su ostali u
17 školskom centru.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, hvala. Molim Vas nastavite,
19 ispričajte šta se dalje dogodilo tog dana, možda i sljedećeg dana.

20 O: Pa gledajte, mi smo znači pomagali tim ljudima da se malo smire, da
21 se okrijepe i da se smjeste u učionice. Ljudi su par noći tu prespavali i
22 situacija se u gradu, da kažem, počela pomalo da smiruje, neki ljudi su se i
23 vraćali kućama. Znači, one kuće koje nisu bile zapaljene, mogli su se vratiti.
24 Naravno, to je bila velika hrabrost da se vrate, ali su ljudi odlazili, jer su

25

26

27

28

29

30

1 jednostavno iz kuća izišli sa... sa kesama u rukama.

2 Takva atmosfera u gradu i situacija se nastavlja do 31. maja, to je
3 nedjelja. E sad, ono što sam govorio, u poslijepodnevnim satima sa bratom,
4 snahom, djecom, Amrom Dautčehajić i Cerić Dadom smo otišli u moj stan. U
5 večernjim satima, negdje oko 10.00 sati, 11.00h, ne znam kad, u tom nekom noćnom
6 periodu počelo je ponovna pucnjava, raznorazna kola sa rotirajućim svjetlima i
7 sirenama su kružila po gradu, počela je paljevina. Sa mog prozora dnevne sobe i
8 balkona se vidjelo kako gori gradska džamija i kako gori Vidorinska džamija.

9 Sa druge strane stana je kuhinja iz koje se vidjelo da su zapaljene
10 dvije kuće preko puta zgrade, preko puta ceste kraj tunela. To je kuća Heder
11 Seada i kuća Cerić Seada. Heder Sead sa suprugom, djecom i starom majkom je
12 pobjegao kod nas u ulaz zgrade i ja sam ih primio u svoj stan.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite da Vas pitam u vezi ovih osoba
14 o kojima ste sada govorili, dakle, u periodu od 31. maja. Dakle, recite nam šta
15 su oni po nacionalnosti.

16 O: Muslimani, Bošnjaci.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A vlasnici tih kuća koje ste vidjeli da
18 su zapaljene, šta su oni po nacionalnosti, da li znate?

19 O: Oni su Muslimani. Znači, Heder Sead i Cerić Sead, Sejo ribar.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li imate bilo kakva saznanja o tome
21 tko je zapalio te kuće?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ne, ne. Rekao sam da su gradom kružila vojna vozila, to su oni kao
2 Pinzgaueri sa onim rotirajućim svjetlima, noć je, sirene su zavijale i ne znam,
3 nisam vidio ko je, ne mogu reći ko je zapalio. Vidjeli smo samo prema kući kako
4 su trčale dvije osobe i poslije toga je kuća počela da gori, pogotovo ovoga
5 Hedera. To je bila stara bosanska kuća sa... sa drvetom, gredama i tako.

6 Također, tu u neposrednoj blizini moje zgrade se nalazi i zanatski
7 centar. Ja ne znam, 10-15-20 lokala tu malih ima, gdje smo vidjeli da ljudi
8 ulaze u njih, iznose stvari i poslije toga vjerovatno bacaju bombe, jer dolazilo
9 do nekih detonacija.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I šta se dogodilo onda?

11 O: Negdje ujutro... znači to je trajalo čitavu noć. Moram reći da... da
12 su telefoni tad još uvijek radili i da sa prijateljima, rodbinom, kumovima, ne
13 znam, komšijama, roditeljima smo se čuli telefonom, da vidimo da li... da li
14 je... da li su živi, da li su još u kući i šta se dešava s njima.

15 U jutarnjim satima, grupe naoružanih vojnika sa automatskim puškama su
16 raspoređene u tu moju ulicu, zvali smo je "ispod Jablanice," a ona se inače - to
17 je stari magistralni put - zove Borisa Kidrića, ali znači ta cesta ispod
18 Jablanice, ona je slijepa. Na... na ulici su ostale grupe po par vojnika, ne
19 znam, tri-četiri, raspoređenih svakih 50 metara ili tako nešto, a u moj ulaz su
20 ušla dva vojnika. Išli su od stana do stana, ulazili u stanove i izvodili
21 muškarce.

22 Također su nosili spisak. Na spisku su bila imena i moje ime sa brojem
23 pištolja. Dakle, ja kao tehnički direktor transportne firme Kozara Prevoz u
24
25
26
27
28
29
30

1 Bosanskom Novom, tad u tom sistemu sam trebao imati pištolj i znači imao sam
2 dozvolu za pištolj i dobio pi... od MUP-a od tadašnji... od vlasti, ne znam koje
3 godine, 1989., 1988., 1990., u tom nekom periodu. Oni su našli moje ime i
4 tražili pištolj od mene. Ja sam im predao taj pištolj. Tražio sam pot...

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dozvolite samo da Vas pitam nešto u vezi
6 sa ovime. Vi ste nam ranije rekli da je Muslimanima bio upućen poziv preko
7 radija da predaju svoje oružje. Da li je to uključivalo i tako registrirano
8 oružje?

9 O: Ne. To je bilo... to je bilo 11. maja i na radiju kad je praktično
10 prenošen događaj rata kao rata, da Muslimani napadaju grad, oni su na radiju
11 pročitali tačno 10-ak imena ljudi koji imaju navodno puške, čak su pročitali i
12 brojeve tih pušaka. U tom periodu, sad ne znam da li je to 11. maj ili neki
13 drugi datum, ali je to vezano za 11. maj - predsjednik SDA Izet Muhamedagić, u
14 Bosanskom Novom se obratio preko radija i rekao: "Ako ovi ljudi koji su
15 pročitali, ako imaju to oružje, da predaju." Međutim, ja ne znam šta je kasnije
16 bilo s tim, mislim da... da su to... da li su predali, nisu, da li su ljudi
17 kupili to oružje od nekog, nisu, uglavnom tih desetak imena, ja ne znam šta je
18 bilo s tim ljudima. Navodno da su neki onda uhapšeni i šta je s njima kasnije
19 bilo, stvarno ne znam.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolit ću Vas da se vratimo na 11. maj.
21 U Vašem prošlom odgovoru ste rekli: na radiju kada smo imali taj direktan

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prenos rata, da navodno Muslimani napadaju grad. Vi nam prije niste spominjali
2 to da su Muslimani napadali mjesto. Možete li nam objasniti kada je to bilo,
3 kako se to događalo, odakle je napad krenuo?

4 O: Kad je ta pucnjava počela u ranim jutarnjim satima 11. maja, na
5 radiju je rečeno da Muslimani napadaju mjesto, da Zelene beretke siju smrt, da
6 se puca snajperima po gradu i posebno mi se urezalo u sjećanje da od Šudića
7 kuća, to je znači ovo područje Urija, početak Urija, da snajperima pucaju po
8 Repovcu. Pozivani su da se predaju. Međutim, moja, ovaj, saznanja, ja naravno
9 tamo nisam bio i ne mogu reći ali... da sam vidio, ali od takvog napada i
10 nekakve organizacije i pucanja Muslimana sigurno nije bilo. Tad su ljudi iz
11 Prekosanja - što sam govorio - i Urija, pod bornim kolima dovedeni u školski
12 centar, kroz centar grada, glavnom ulicom.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da Vas sada konkretno pitam. Da li ima
14 neki drugi izvor koji je eventualno - a sad, može se raditi o pouzdanom izvoru
15 ili o nepouzdanom izvoru - ali da li je bilo koji... iz bilo kojeg drugog izvora
16 potvrđeno ono što ste Vi čuli na radiju, naime da su Muslimani se koristili
17 vatrenim oružjem i napadali mjesto ili barem napadali nemuslimansko stanovništvo
18 sa muslimanskih položaja?

19 O: Ne. Nije bilo nikakvih muslimanskih položaja.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da Vas pitam u vezi s time, također, da
21 li ste čuli, dobili bilo kakve informacije o napadu na patrolu vojne policije
22 koja je prolazila kroz jedno muslimansko naselje u općini Bosanski Novi i to 10.
23 ili oko 10. maja?

24 O: Jeste, to je isto na radiju bilo da je napadnuta patrola vojne ili...
25
26
27
28
29
30

1 ili policije, neke policije, da je napadnuta u Blagaju. To je nekih 7-8
2 kilometara od... od Bosanskog Novog, prema Prijedoru. I da je praktično zbog
3 toga ovo sve i krenulo.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Možda je najbolje da Vas zamolim da
5 sada nastavite, da nam nastavite pričati šta se dogodilo nakon 31. maja, dakle
6 nakon onog što ste nam rekli da su vojnici počeli zauzimati položaje na
7 udaljenosti od, recimo, 50 metara i od stanova.

8 O: Oni... oni nisu zauzimali položaje, oni su stajali po sredini ceste,
9 znači na... na asfaltu, u grupama po par vojnika, 2-3-4, a u zgradu moju su
10 znači ušla dva vojnika, naoružana, u moj ulaz, sa automatskim puškama i išli su
11 od stana do stana.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li znate kojim su snagama pripadali?

13 O: Imali su vojne uniforme.

14 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] A da li znate koje su nacionalnosti
15 bili?

16 O: Pa ja ih nisam legitimisao, niti mogu znati, al' pretpostavljam da...
17 da su srpske nacionalnosti.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Izvolite nastavite.

19 O: Jel /sic/ u tom periodu, kada su dolazili pozivi na mobilizaciju,
20 Muslimani nisu se odazivali takvim pozivima. Ja takav poziv nisam dobio, jer sam
21 trebao biti raspoređen u firmi, u radnoj organizaciji, a naravno da nisam bio
22 raspoređen. A što se tiče stana...

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste možda mogli da ih
24
25
26
27
28
29
30

1 identifikujete, na osnovu uniformi, kao pripadnike bilo kojih oružanih snaga,
2 ili policijskih snaga, ili teritorijalnih snaga ili redovne vojske?

3 O: Pa gledajte, to je tad, znači, imali su one uniforme od Jugoslovenske
4 narodne armije, naoružanje, košulje, hlače, pojaseve, sve ono što pripada
5 uniformi. Ja sad tačno u tom periodu ne mogu ne reći ko je nosio kakav
6 eventualno znak, ali znam da... da je onaj znak sa četiri S bio uglavnom, ali ne
7 mogu za taj dan, za ta dva vojnika reći da li su baš imali ili nisu.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. A četiri S bi bio srpski simbol? Da
9 li sam Vas dobro shvatio?

10 O: Da.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Molim Vas, nastavite tamo gdje ste stali
12 kada su dva vojnika došla u Vaš stan.

13 O: Dakle, našli su moje ime, ja sam im predao taj pištolj, ali isto tako
14 našli su i bratovo ime, jel je brat bio komercijalni direktor firme Stano Servis
15 i isto je tako imao pištolj, odobrenje i sve skupa. Pošto je taj biš... pištolj
16 bio u kući, jel je brat živio u kući na spratu, mi smo ispred dvojice vojnika sa
17 uperenim puškama u leđa odvedeni do kuće da brat preda pištolj.

18 Mi smo tražili od njih potvrde da smo to dali, te pištolje, jel smo se
19 bojali da će doći neko drugi pa nam ponova tražiti, a mi to nećemo moći
20 dokazati. Oni su nam rekli da se ne bojimo, da nam neće niko više tražiti.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Poslije toga smo vraćeni pred zgradu i tom ulicom odvedeni na trg kod lovačkog
2 doma. Tu je bila bina od kamena ozidana za manifestacije, za 1. maj i neke druge
3 događaje. Tu smo morali kleknuti i okrenuti se zidu. Morali smo pjevati pjesme,
4 "Druže Tito", "Oj Kozaro" i ne znam sve šta ne, a vojnici su pucali više nas,
5 derali se, psovali, iživljavali se.

6 Tad je došao autobus moje firme sa vozačem Mirkom Gajićem. Oni su nas
7 uvodili u autobus, rekli da uđemo. Kada sam ja ušao u autobus, već je bilo pola
8 autobusa puno, onda je vozač tjerao da ovaj ustane sa prvog sjedišta da ja
9 sjedem /sic/. Ja nisam htio, nego sam sjeo na sredinu, kako je autobus i
10 popunjavan. Tad smo odveženi na stadion slobode u Mlakve. To je moglo biti
11 negdje oko, ne znam, možda 10.00 sati, 11.00h kad smo doveženi na stadion.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas pitati, gospodin Gajić, šta
13 je on bio po nacionalnosti?

14 O: Srbin.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Izvolite nastavite. Rekli ste da su
16 Vas odveli na stadion.

17 O: Jeste, stadion je bio naravno okružen vojnicima, stražarima. Tu su
18 nas pustili da uđemo na travu. Tu je već bilo ljudi na stadionu. Ne znam tačan
19 broj, ali je bilo dosta. I cijeli dan su autobusi dovozili ljude na stadion. I
20 narednih dana, povremeno, kombi taj crveni koji je uvijek kružio gradom, je
21 dovozio pojedince, čak je bilo ljudi koji su pješice sami došli na stadion.
22 Dolazili su iz straha da ih ne pronađu kod kuće i da jednostavno nestanu. Kuće i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 stanovi koji su pretrešeni i izvedeni muškarci, su morali izvjesiti bijeli
2 čaršaf na prozor u znak predaje ili... ili očišćene kuće ili tako nečeg, stana.

3 U mom stanu su tada ostali, znači, žena, djeca i majka od ovog čovjeka,
4 Seada Hedera, kojem je kuća zapaljena. Mi smo bili na stadionu do... do petka
5 poslijepodne. Mislim da je to bio 5., 6., tada smo pušteni sa stadiona da idemo
6 kućama.

7 Na stadionu, prvi dan smo dobili, čini mi se, čaja i nešto paštete, ali
8 ne za sve, nego onako smo to dijelili, da bi kasnije, kako vjerovatno nisu imali
9 hrane da nas hrane, dozvolili da se iz okolnih kuća, iz tog naselja Vidorija,
10 donosi hrana na stadion. Donosilo se tako da bi žene, majke, supruge na jedan
11 sto ispred stadiona na parkingu stavljale tu hranu, vojska bi to pregledala i
12 onda davala nama na stadion.

13 Mi smo tu spavali na travi, a jedni su spavali po tribinama na paletama,
14 u onim svlačionicama na pločicama, stolovima, šta je ko uspio da... da nađe.

15 Svako malo, neko od vojnika je na megafon prozivao neko od imena ljudi,
16 Muslimana, da se jave. Tako je zadnji dan prozvan i Džemo Sefer, direktor
17 Privredne banke u Prijedoru, inače iz Bosanskog Novog i komšija. I odveden je,
18 kasnije sam saznao da je to bila policijska stanica. Bilo je naravno još tu
19 imena i ljudi koji su tako odvođeni u... u hotel i u vatrogasni na ispitivanja i
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na sve ono što... što ide uz to.

2 Jedan dan, mislim da je srijeda bila, ali nisam siguran da li je srijeda
3 ili četvrtak, su došli autobusi.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što nastavimo, gospodine
5 Delić, možete li nam reći... Prvo, jedno pitanje: kada, kao što ste rekli, su ti
6 ljudi pokupljeni i odvedeni na stadion gdje ste ostali do, kako ste rekli petka
7 poslijepodne, da li to znači da ste onda tokom tih dana koji ste boravili na
8 stadionu bili prisiljeni da ostanete na stadionu, niste mogli da napustite
9 stadion?

10 O: Naravno. Na stadionu je... oko stadiona su bili stražari, naoružani,
11 koji su čuvali.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste da Vam je bilo dozvoljeno da
13 napustite stadion tog petka poslijepodne. Da li je svima bilo dozvoljeno da
14 napuste stadion, koliko je Vama poznato, ili ste to bili Vi i još neki drugi,
15 ali ne svi?

16 O: Ne, ne, većina, ali sam rekao, znači, spomenuo sam ovo ime Džeme
17 Sefera i niz drugi koji su prije našeg puštanja na megafonu prozvani i odvedeni,
18 ja ne znam gdje je ko odveden i šta, ali su odvedeni, a onda je rečeno: ostali
19 mogu ići kući.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Onda ste nam rekli da ste kasnije
21 saznali da su odvedeni ili u hotel ili u vatrogasno na ispitivanje. Kako ste to
22 saznali?

23 O: Pošto taj dio grada, Vidorijska, gdje... gdje mi je kuća, normalno da
24 se svi međusobno poznamo, jer smo rasli, živjeli skupa, komšije smo i normalno
25 da... da, recimo, znam kad smo izišli iz stadiona da... da je grupa žena išla u
26 općinu da vidi šta će biti s nama, a to je bila žena od Džeme Sefera, Dina,
27 Edina, nastavnica matematike Doda Molek i Rada Imširević, supruga od Ede
28 Imširevića, su išle. Međutim, niko ih nije htio primiti u opštini i dati im bilo

29

30

1 kakav odgovor. Naravno, kad sam izišao sa stadiona da smo u... u tom djelu
2 komšijskom, pošto nismo se smjeli kretati i ostalo, razgovarali i prenosili
3 jedni drugima informacije šta se dešava.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Možemo li se vratiti na trenutak
5 kada ste rekli da su autobusi stigli, mogao je biti četvrtak kada su autobusi
6 stigli. Gdje ste se Vi nalazili kad su autobusi stigli? Jeste se prije toga
7 vratili svojoj kući?

8 O: Ne, bio sam na stadionu. Dakle, do tad se niko nije vraćao kući. Tad
9 su nam rekli, kad su autobusi stigli, da svi iziđemo na sredinu stadiona i da
10 sjednemo. Preko megafona nam se obratio neko od komadanata /sic/, ne znam ko je,
11 znam da je imao nekakve činove, ali ne znam ime, da svi koji žele da budu
12 dobrovoljci u srpskoj vojsci da iziđu napred, da se prijave i da idu na ratište.
13 Tada je među nama zavladao kaos.

14 Ljudi su pitali, da kažem nas, haj'mo reći obrazovanije ili da kažem
15 uglednije ili neke ljude od imena u komšiluku, šta napraviti. Mi smo jednostavno
16 ostali, da kažem, zapanjeni i onda su ljudi rezonovali na sljedeći način: ako je
17 bio otac i sin tu, ili dva brata ili tako nešto, onda je jedan ostajao na
18 stadionu a jedan se prijavljivao da ide u srpske dobrovoljce, jel su rezonovali
19 - ako jedan preživi, moći će da pomogne porodici. Ako su na dvije strane, valjda
20 će neko da preživi. Tad su ljudi kod rastanka, razdvajanja, jednostavno padali u
21 nesvijest. Tad, mislim da se je prijavilo recimo 3 autobusa, ali ne znam broj
22 ljudi. Naravno da... da je vojska pravila evidenciju tamo svega toga, pravila je
23 spiskove i to.

24

25

26

27

28

29

30

1 Po kasnijim pričama su ljudi odvedeni u Banja Luku u kasarnu Kozara.
2 Međutim, vraćeni su, jel Muslimani nisu, odnosno tad su govorili Turci, da ne
3 trebaju u srpskoj vojsci.

4 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Delić, možda ćete
5 nastaviti sada sa onim petkom kada Vam je bilo dozvoljeno da odete kući, ali
6 imajte na umu razlog zbog kojeg smo Vas zvali ovdje kao svjedoka: da nam
7 ispričate o pregovorima. Naravno, dozvolili smo Vam da nam ispričate šta je
8 dovelo do tih pregovora. Vijeće je već čulo dokaze o nekim od tih događaja, pa
9 Vas molim da idemo dalje. Imajte na umu da je ovo sve uvod za ove pregovore,
10 objašnjenje zašto je došlo do ovih pregovora.

11 Izvolite nastavite.

12 O: Evo ja, ako mogu samo još ovaj par rečenica vezano za ovo i onda mogu
13 na pregovore. Kad smo izlazili sa stadiona, s nama je bio i moj stric, Delić
14 Hasan, na stadionu u logoru i dogovorili smo se: kad dođemo da niko ne spava u
15 kućama, da ne bi naveče došao neko od vojske i odveo nas. Ja sam spavao u šupi,
16 u drvima sakriven iza kuće. Moj stric je spavao u staroj porodičnoj kući kod
17 pijace, a inače je živio u stanu, tu noć, petak naveče.

18 U subotu naveče se vratio u stan oko 9.00 sati. Oko 10.00 sati je
19 izveden iz stana i nestao je. Nakon par dana su nas pozvali da identifikujemo
20 leš, bio je to on, bio je ubijen. Bio je bačen kraj fabrike Lignošper. Ja sam ga
21 zakopao na gradskom mezarju. Na tijelu je bilo devet metaka i jedan u... u
22 potiljak.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas pitati ko Vas je pozvao da
2 identifikujete tijelo Vašeg ujaka?

3 O: Strinu moju, Maricu, su zvali, jel je ona prijavila nestanak.
4 Odlazila je u vatrogasni, odlazila je u policiju, odlazila je u hotel, nigdje
5 nisu... nisu znali kao gdje je, da bi je neko pozvao na telefon da ode u mrtvanu
6 /sic/ da identifikuje leš. Ja sam išao tamo sa drugim stricem, koji je sada
7 rahmetli, i onda smo identifikovali.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je ikada utvrđeno ili da li je
9 vođena istraga u vezi s tim ko je odgovoran za smrt Vašeg strica?

10 O: Ne.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite, nastavite.

12 O: Još samo jedan detalj za... za stadion. Dok smo bili na stadionu,
13 pošto je Una granica između Bosne i Hrvatske, mi smo vidjeli ljude u bijelim
14 uniformama, sa dvogledima, koji su gledali prem... u pravcu stadiona. Mi smo se
15 pomjerali tako u dio stadiona da nas vide.

16 Kad smo, znači, u petak poslijepodne izišli, sastao sam se sa komšijom,
17 kuća uz kuću je znači, Azmir Cerić, koji je isto bio na stadionu, inače je bio
18 komandir policije, i sa gospodinom Eminom Purićem - komšijom isto - i
19 razgovarali smo šta napraviti, kako se spasiti, kako dalje. Pošto smo imali, da
20 tako kažem, zajedničkog prijatelja Dragomira Dražića, diplomiranog pravnika koji
21 je radio u općini, Emin Purić ga je, mislim da je to bila nedjelja, zvao kući
22 telefonom i molio da nas primi, što je on i učinio u ponedjeljak.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Moram reći da u proteklim danima, pa čak i mjesecima, pojedini ljudi
2 koji su imali novac i hrabrost, su plaćali da preko Dvora na Uni, Gline i
3 Karlovca iziđu na "liječenje". Tako su izvodili svoje familije ili sebe. To je
4 dostizalo cifru po 3.000 maraka po glavi, da se sprovedu na liječenje.

5 Mi smo znali da u Dvoru na Uni postoji kancelarija, ured ili... te
6 međunarodne snage od evropskih posmatrača, UNPROFOR-a i tako dalje. Kada nas je
7 Dražić... ustvari, u subotu i nedjelju nas trojica smo zaključili da trebamo da
8 tražimo da nam pomogne da mi iziđemo iz Bosanskog Novog na neki način, jel je
9 atmosfera i situacija u gradu bila do usijanja. On nas je primio, razgovarali
10 smo i rekli da, znači, želimo da... da iziđemo, da bježimo, da spasimo glave i
11 rekli smo da... da imamo namjeru da idemo u Dvor.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Nekoliko pitanja u međuvremenu.
13 Govorili ste o ljudima u bijelim uniformama, koji su Vas posmatrali. Da li su
14 oni bili na teritoriji Bosne i Hercegovine ili su bili na drugoj strani rijeke?
15 Odakle su Vas posmatrali?

16 O: Bili su u Hrvatskoj.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste, plaćeno je do 3.000 njemačkih
18 maraka po glavi za navodno liječenje. Kome je to plaćeno?

19 O: Pa gledajte, ljudi su nalazili kanale i veze kod uticajnih ljudi,
20 kako u Novom, tako u... Dvoru, znači da pređu preko mosta. Bilo je važno preći
21 taj punkt na mostu i onda ljudi iz Dvora su sprovodili, ovaj, do... do Karlovca,
22 gdje su puštali tamo prema Hrvatskoj da... da, ovaj, iziđu. Kome konkretno, ja

23

24

25

26

27

28

29

30

1 to ne znam, ali recimo znam ljude koje su izišli na takav način.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I kako ste Vi to shvatili, plaćao se
3 izlaz iz tog područja. Da li sam Vas dobro shvatio?

4 O: Jeste.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li imate još nekih detalja u vezi s
6 tim kome se to plaćalo?

7 O: I... nemam. Naravno da se plaćalo uticajnim ljudima koji su mogli to
8 da... da realiziraju, koji su mogli da garantuju da će to uraditi, a ne običnim
9 vojnicima.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

11 Gospodine Delić, recite nam na kraju koje nacionalnosti je bio gospodin
12 Dražić.

13 O: Srpske nacionalnosti. Moram da kažem da je gospodin Dražić od
14 gospodina Emina Purića radni kolega, od Azimira Cerića prijatelj, jel je
15 Dražićeva kćerka igrala košarku i kad je Dražić radio u Sani, Sana je bila
16 sponzor košarkaškog kluba, a Azimir Cerić je igrao košarku i bavio se košarkom.
17 Ja sam poslovno saradivao sa gospodinom Dražićem dok je radio u Lignošperu kao
18 prinudni organ. I mogu da kažem da... da se dobro poznamo i zato smos... zato
19 smo... mu se i obratili da nam pomogne.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Gospodine Delić, gledam na sat, sada
21 je vrijeme za pauzu. Možda biste tokom pauze mogli... Naime, mislim da smo se
22 sada približili tački kada ste počeli da razgovarate ili pregovarate s kim god

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ste to radili, pa bih želio da narednih pola sata posvetimo tome - znači poslije
2 pauze - tome s kim ste razgovarali, o kojoj temi i možda nas prvo provedete kroz
3 glavne tačke a onda, ako budu bili potrebni detalji, mi ćemo Vas pitati o
4 detaljima.

5 Napravićemo pauzu do 11.30h i onda ćemo nastaviti.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

7 ... Početak pauze u 11.02h

8 ... Sednica nastavljena u 11.31h

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

10 Izvolite sjesti.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, prije pauze smo stigli
12 do onog trenutka kada ste Vi - i mislim da ste rekli gospodin Purić - htjeli da
13 razgovarate sa gospodinom Dražićem, jednim vašim poznanikom, Srbinom, šta da
14 radite. Molim Vas nastavite.

15 Samo trenutak.

16 O: Dakle, on nas je primio u ponedjeljak, na sastanak u zgradi opštine i
17 nas trojica smo otišli, kao što sam već rekao, Azemir Cerić, Emin Purić i ja. Tu
18 smo, znači, tražili od njega pomoć kako da se spasimo, kako da pobjegnemo, kako
19 da se izvučemo. Rekli smo mu da imamo namjeru također da idemo u Dvor, da se
20 obratimo za pomoć međunarodnoj zajednici. On je rekao da on ne može nama ništa
21 odgovoriti, ali da će se u međuvremenu raspitati i vidjeti situaciju u općini i
22 da ćemo se čuti.

23 On je, mislim, sutradan zvao gospodina Purića i rekao da vlast nema
24 ništa protiv da mi idemo i da se obratimo međunarodnoj zajednici i da... da
25 misli da neće biti problema da se iselimo iz grada, da napustimo grad.

26 Mi smo naredni dan u... u peglici moga brata, Emin Purić i ja i jedan
27
28
29
30

1 prijatelj Srbin, mislim da ne bi trebao davati njegovo ime, nas je prevezao
2 preko mosta, da možda čovjek ne bi imao probleme neke ili ne znam šta. Prevezao
3 nas je preko mosta, preko tog punkta i odvezao nas je u hotel u Dvor na Uni. Tu
4 nas je primila gospođa, žena, Mirjana mislim da se zove i mislim da je bila samo
5 prevodilac. Mi smo tu čekali dugo, tri-četiri sata, da dođu ljudi - ona nam je
6 rekla da imaju sjedište u Topuskom - s kojim možemo da razgovaramo. Došli su, ja
7 mislim dvojica i mislim da su to evropski posmatrači bili.

8 Mi smo im iznijeli kompletnu situaciju, ispričali sve protekle događaje,
9 kao što sam ja Vama u prethodnom izlaganju. Mislim da smo tad potpisali izjave,
10 zapisnike ili nešto u tom smislu što smo govorili i mislim da su nas tad i
11 fotografisali. Rekli su da idemo kući i da čekamo.

12 Kada smo se vratili kući, prošlo je par dana, nije bilo odgovora.
13 Odnosno, kad smo se vratili kući, predvečer, moram reći da smo se mi postavljali
14 tako da ustvari predstavljamo naš kvart, Vidoriju, rodbinu i prijatelje. Ja
15 nisam bio politički aktivan a niti gospodin Purić, znači nismo bili u nekoj od
16 stranaka ili bilo kojoj, da kažem, takvoj organizaciji. Međutim, pred kućama,
17 pošto su kuća uz kuću neposredno, kad smo se vratili, već su svi plakali da nas
18 nema, jel vratili smo se negdje u 4.00-5.00h poslijepodne, a otišli smo negdje
19 ujutro iza 8.00h. I praktično smo tad postali kao nekakvi nezvanični
20 pregovara... pregovarači i vođe građana, naroda.

21 Nakon par dana, kako nismo imali novih informacija šta se dešava, mi smo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ponovo zamolili ovog prijatelja, Srbina, da nas preveze u Dvor i on nas je
2 prevezao. Mi smo otišli... sjedište, mislim da su to Danci bili, njihov
3 bataljon, u krugu građevinske firme Rad. Tu su nas samo na porti primili i rekli
4 da oni sve znaju, da ne trebamo ništa govoriti, da idemo kući i da čekamo.
5 Naravno da... da smo se vratili. Sad, tačne ja datume u tim događajima, ovaj, ne
6 mogu se sjetiti, jel je prošlo puno vremena.

7 Ali jedan dan se pojavilo vozilo UNHCR-a tu negdje između koje kuće...
8 moje kuće i Eminove i došlo je troje ljudi. Došao je ovaj gospodin sa
9 fotografije, mislim da je Jansen, Nilsen ili ovako, ne znam, prevodilac i neki
10 novinar. Sjedili smo u kući Emina Purića i... i došao je Dražić s njima. Oni su
11 doveli, ovoga, Dražića sa sobom. Sjedili smo i razgovarali. On nas je ubjeđivao
12 i stalno ponavljao da oni nemaju mandat da nas iselevaju, da je to etničko čišćenje,
13 da oni mogu nama samo obezbijediti humanitarnu pomoć, hranu, ako je takva kriza,
14 da se mi strpimo, da... i tako. Međutim, mi nismo pristajali na to, inzistirali
15 smo, zbog svih ovih prethodnih događaja i situacije.

16 Nakon par dana smo otišli u općinu Bosanski Novi kod načelnika općine,
17 predsjednika Radomira Pašića, na pregovore, razgovore, dogovore. On nam je rekao
18 da oni nemaju ništa, da kažem, protiv da se mi iselimo, odnosno da se moramo
19 iseliti i da ne možemo tu ostati i da nam on ne može garantovati nikakvu
20 sigurnost, da će u dogovoru sa Kriznim štabom opštine donijeti odluku kako će to
21 iseljavanje biti i ko će moći ići. Rekao je da će većina moći ići, ali da
22 ekstremi neće moći ići. Šta je podrazumijevao pod tim, ne znam.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Međutim, oni su kasnije istakli, na... na ulazu u opštinu, pravila pod
2 kojim se može izići. Ja ovdje imam ta dokumenta svoja lična, u torbi, koja sam
3 ja, odnosno neka je i moj brat vadio za mene, jel nisam smio otići u institucije
4 koje su davale ta dokumenta da bi se moglo izić /sic/. Pa smo morali, recimo,
5 pribaviti dokument od katastra Općine Bosanski Novi, da na sebi nemamo
6 nekretnina, odnosno ako imamo nekretnine da moramo napraviti ugovor o zamjeni
7 nekretnina sa Srbima, pokloniti državi, Srpska Republika Bosna i Hercegovina,
8 ili jednostavno se odreći.

9 Drugi dokument je trebao biti... pa ona kućna lista, koliko nas ima u
10 porodici. Treći dokument je trebao biti da nismo krivično gonjeni, dakle u sudu
11 izvaditi dokument. Četvrti je da smo platili sve obaveze u gradu, od komunalija
12 do ne znam čega sve ne, vode, struje, telefona i tako dalje. Peti, da od
13 Sekretarijata narodne odbrane pri opštini, koji je za mobilizaciju, da tako
14 kažem, zadužen, znači koji je vršio mobilizaciju, pozivao nas, znači, taj
15 dokument da kao vojnog obveznika... oni dozvoljavaju vojnom obvezniku da napusti
16 teritorij opštine Bosanski Novi. Dokument od... od policije, opštine, isto tako
17 da nam dozvoljavaju da napustimo. Ne znam da li sam koji dokument zaboravio, ali
18 uglavnom na tim svim dokumentima je, znači, pisalo da to sve radimo dobrovoljno,
19 bez prisile i tako dalje, mislim, ovaj...

20 U gradu je govoreno i dešavalo se da, znači, kad odeš po taj neki
21 dokument u policiju, da te jednostavno uhapsu i tako dalje. Zbog tog ja... jel
22 smo znali puno ljudi, da kažem, u gradu živimo tu, to je relativno mali grad,

23
24
25
26
27
28
29
30

1 nisam odlazio nego je ta neka dokumenta pokušavao i brat mi je izvadio, a ja sam
2 ostajao kod kuće sakriven.

3 Šta se tiče dalje razgovora i pregovora oko izlaska konvoja, na tom
4 jednom sastanku je rečeno da SAO Krajina, odnosno strukture na području Dvora na
5 Uni će nam dozvoliti nesmetan prolaz preko SAO Krajine i dvojica gospode što su
6 bili, Žunić i Nikola, na... na fotografiji su, to i usmeno izjavljivali i
7 potvrđivali. Međutim, bio je problem: Republika Hrvatska nije htjela da primi
8 konvoj i nove izbjeglice. Međutim, mi smo i dalje inzistirali da idemo i
9 Dragomir... Radomir Pašić je također inzistirao kod predstavnika UNHCR-a da
10 idemo i da moramo ići i da nam oni ne prave probleme da idemo. Oni su nam
11 govorili da neće dozvoliti da uđemo u Republiku Hrvatsku, odnosno da pređemo
12 preko mosta, kako smo mi to govorili. Međutim, kako je situacija bila užasna, mi
13 smo jednostavno odlučili i rekli da idemo i da je to 16.07.

14 U međuvremenu su se predstavnici, dakle, međunarodne zajednice pojavili
15 na mostu i pozvali nas na razgovore na most, pregovore. Oni su nas još jednom
16 ubjeđivali da ne idemo, da ne idemo u katastrofu, da ne izlazimo, da će oni nama
17 obezbijediti pomoć i tako dalje. Ja ovdje imam kasetu na kojoj je snimljeno dio
18 tih pregovora, ne sav, ali dio jeste, šta smo govorili, tako da se to može
19 pogledati. Nakon toga, znači, zakazali smo datum polaska tog konvoja u... bez
20 obzira što nismo imali saglasnost da ćemo moći ući u Hrvatsku. To je bio ogroman
21 teret, jel smo trebali krenuti u jednu neizvjesnost, na jedan put bez... bez
22 kraja.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Mislim da je to bio četvrtak, u ranim satima su se ljudi počeli
2 postrojavati, čak i moja firma, Kozara Prevoz, je naplaćivala karte ljudima za
3 prijevoz, koji nisu imali, znači, vlastita vozila. Ljudi su mogli izić' s
4 vlastitim vozilima, ko je imao, s tim da je veliki broj vozila ranije, kako
5 zvanično, mobiliziran - bolja vozila golfovi i tako dalje - kako oduzet od
6 uniformisanih lica, tako da jedan dio nije imao vozila. Dakle, opština je
7 organizirala autobuse Kozara Prevoza i Auto Prevoza Dvor i kamione, šlepere za
8 prevoz.

9 Ljudi su se taj dan, 16. ujutro, počeli redati u kolonu. Po mojoj
10 procjeni 4.000-4.500 ljudi je bilo u toj koloni. Ja nisam bio na čelu kolone,
11 bio sam negdje u sredini, vozio sam kola od oca. U kolima je bio otac, mati i
12 bratovo jedno dijete. Gospodin Purić, njega su pozvali iz kolone - pošto su prvo
13 stajali autobusu, pa ne znam, kamioni, pa onda luksuzna kola - i on je vodio
14 razgovore sa Dancima koji nisu dozvoljavali da uđemo u Hrvatsku, odnosno u Dvor,
15 Matijeviće i dalje. Ta mučna situacija je trajala satima. Negdje iza podneva,
16 jedan je od tih oficira, Danaca, rekao da idemo u Dubicu i da ćemo u Dubici
17 preći Unu, da ćemo ući u Hrvatsku, jel razgovor je bio ranije...

18 Samo da se vratim. Kad... kad Hrvatska nije dozvoljavala ulaz, znači,
19 konvoja, bilo je razgovora o alternativama da idemo. Je... Dvije alternative su
20 bile, jedna je, znači, bila Petrinja, jedna je kod Sunje ulazak i bile su
21 alternative koje smo mi rekli: u smjeru Cazinske Krajine, odnosno Bosanske

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Otoke, a gospodin Pašić je predlagao u smjeru Travnika. Međutim, mi nismo
2 prihvatili da idemo za Travnik jer je to izuzetno dug put, a po nama dostupnim
3 informacijama da su se tamo dešavala ubojstva i sve strahote koje... koje su se
4 dešavale u ovom ratu. Na... na Vlačiću i... i ne znam tamo u tom smjeru prema
5 Travniku.

6 A ovaj dio prema Otoci da idemo, gospodin Pašić je automatski odbio i
7 nije bilo više razgovora o kretanju konvoja u ta dva smjera. Znači, ostao je
8 razgovor samo u smjeru Hrvatske, odnosno trećih zemalja.

9 Sav taj konvoj, negdje oko, ne znam, podneva ili tako iza podneva, je
10 krenuo prema Bosanskoj Dubici. Ja sam tada bio apsolutno psihički slomljen i
11 jednostavno nisam mogao uopće da razgovaram. Sav taj teret razgovora je dalje
12 podnio gospodin Emin Purić. Na čelu kolone te bio je predsjednik općine Bosanski
13 Novi, Radomir Pašić, i on je vodio kolonu. I s njim je bio Dragomir Dražić.

14 Na ulazu u Dubicu konvoj je zaustavljen i od strane načelnika opštine
15 Dubica nije dozvoljen ulaz u Dubicu. Konvoj je satima stajao na... na cesti.
16 Gospodin Purić, po njegovim pričama meni, je otišao, znači, sa... sa ovom
17 delegacijom u Dubicu, na most, da pregovara da uđe konvoj, međutim bezuspješno.
18 Konvoj je vraćen i došli smo nazad u Bosansku Kostajnicu. Prvi most u Kostajnici
19 kolona je prešla, međutim drugi most, veliki, Unski most nismo prešli i nisu nam
20 dozvoljavali da pređemo i da uđemo. To je već bila kasna večer, 10.00-11.00
21 sati, možda i 12.00h.

22 Kada nam je... kada je Eminu gospodin Pašić dao znak da se možemo

23
24
25
26
27
28
29
30

1 vratiti, mi smo konvoj povelili nazad prema Bosanskom Novom. Iza ponoći 1.00-2.00
2 sata smo stigli u Novi. Masa ljudi već nije mogla da uđe u kuće, jel su Srbi
3 ušli u kuće odmah po našem izlasku ili čak prije našeg izlaska. U one kuće u
4 koje se moglo ući, ljudi su se smještali i ostajali. Tad je situacija bila u
5 gradu za ne izdržati. Ja tad više nisam mogao da razgovaram, apsolutno.

6 Mislím da... da je bio, znači, ponedjeljak, evo sad mogli bi izračunati
7 i datum kada je došlo vozilo UNHCR-a i donijelo saglasnost da nas prima njemački
8 Crveni križ i da će, ovaj, Republika Hrvatska dozvoliti naš tranzit.

9 Poslije toga je zakazan novi polazak konvoja za 23.07. Tad više nije
10 bilo, da kažem, problema za konvoj. Tad su nas međunarodne snage UNHCR i ne
11 znam, pratili cijelim putem, davali su nam - ljudi koji nisu imali gorivo, jel
12 nije bilo goriva - davali su po 10 litara goriva za auta, davali su vodu, davali
13 su hranu, one *lunch* pakete i pokušavali pomoći djeci, starcima, iznemoglim i
14 tako dalje.

15 Drugi konvoj je bio značajno, značajno veći, možda 9.000 ljudi, 9.500
16 ljudi, ja ne znam. Kasnije, kad smo izišli, kad sam bio u Hrvatskoj, mediji su
17 govorili 10.000-11.000, ali mislim da je bilo ipak možda 9.000-9.500 ljudi. Oni
18 ljudi koji se u prvom... znači nisu ušli u konvoj i krenuli, kad je konvoj
19 krenuo, naoružani vojnici su i dalje odlazili po stanovima i kućama i
20 prisiljavali ljude da izlaze, za što su bili spremni autobusi, jednostavno
21 ostalo je par autobusa.

22 Tako su Eminovi prijatelji, Nada Sučić... Nada Vorona i Ante Sučić
23 istjerani i praktično iza konvoja u tim autobusima sa zaostatkom došli i ne znam

24

25

26

27

28

29

30

1 koliko je to moglo biti ljudi. U Karlovac smo stigli na... na punkt UNPROFOR-a i
2 iz autobusa i kamiona ljudi su pretovarani u kamione UNHCR-a i prevoženi u
3 sportsku dvoranu i mislim na stadion u Karlovac, a ostali, koji su išli
4 vlastitim kolima, su imali prolaz. To je trajalo, ne znam, do duboko u noć.

5 Ja sam sa porodicom iz sportske dvorane otišao u Zagreb kod vjenčanih
6 kumova i tu sam proveo u Zagrebu cijelo vrijeme rat. Za ostale ljude su
7 pravljeni spiskovi u... u dvorani, evidencija, i dolazile su kompozicije iz
8 Njemačke i vozili ljude u Njemačku. Koliko je bilo kompozicija i u koje gradove,
9 ja stvarno ne znam.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, mi ćemo možda imati još
11 nekoliko dodatnih pitanja za Vas, ali da Vas prvo pitam: naime, Vi ste nam rekli
12 da je drugi put kada ste trebali da odete, dakle 23.07., da je bilo 4.000 do
13 4.500 ljudi, a onda ste spomenuli taj drugi konvoj koji je bio bitno veći. I
14 zatim ste rekli sljedeće: "Neki ljudi koji se još uvijek nisu uključili u konvoj
15 kada je on krenuo, su zaostali i naoružani vojnici su počeli da idu od vrata do
16 vrata i tjerali ih da odu. Nekoliko autobusa je ostalo, dakle, nakon što je
17 konvoj otišao, kako bi oni se smjestili u njih."

18 Ovaj zadnji dio ovog što ste rekli, da li se to tiče onog prvog konvoja
19 ili ovog drugog konvoja kada su, dakle, ti koji se nisu sami ukrkali, kada su
20 oni bili natjerani da odu od svojih kuća, da su ih naoružani vojnici to
21 natjerali, je li to je bio prvi ili drugi konvoj?

22 O: To je bio drugi konvoj.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Na osnovu čega ste to saznali?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja sam naveo ova dva imena. Dakle, to mi je rekao, ovaj, komšija
2 Emin. A i drugi ljudi u sportskoj dvorani... i ostali su to pričali.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se ikada raspravljalo sa vlastima
4 o tome da premda su željeli da idu, oni koji su željeli da ostanu su ipak morali
5 da se ukrcaju na takve konvoje, da li se ikada o tome razgovaralo?

6 O: Nisam Vas baš razumio pi... Vaše pitanje. Možete li mi pojasniti?

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pokušaću da postavim jasnije pitanje. Na
8 osnovu Vašeg iskaza shvatio sam da pored onih koji su se ukrkali u autobuse bilo
9 je i onih koji to još nisu bili učinili i onda su vojnici otišli u njihove kuće
10 i natjerali ih da se ukrcaju u autobuse. Ja sam shvatio da ti ljudi nisu se
11 ukrkali u autobuse zato što su to sami željeli, već su bili prisiljene da to
12 učine. Da li je o tome ikada raspravljano kao dijelu šeme napuštanja teritorije
13 te opštine?

14 O: Ne, nije raspravljano, ali, ovaj, moram reći: Vi kažete hovis... da
15 smo se mi dobrovoljno ukrkali. Pa ko bi dobrovoljno napustio svoju kuću i svoj
16 grad? Mislim da... da je to... Mi smo o ovom pitanju, znači, kako ste mi
17 postavili, ovaj zaostatak, nismo mogli raspravljati jel nismo ni znali. Mi smo
18 znali da određen broj ljudi neće da ide. Kako? Recimo Kasum Ruhija, komšija moj,
19 je poslao dva sina, snahe, djecu i sve skupa, a on sa suprugom je ostao u kući.
20 Jednostavno je on kao ostao da sačuva, brzo će to proći, smirit će se situacija,
21 nije to tako, da bi, ne znam, nakon pola godine ili godinu, sa dokumentacijom
22 koju su djeca mu poslala, ne znam, iz Njemačke ili koje već države, gdje sve ko
23 bio, ovaj, ljudi su napuštali Novi, gdje ih je, ovaj, UNHCR evakuirao u smislu
24 spajanja porodica. Ili Crveni križ.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Komentarisali ste onaj dio mog pitanja
2 koji se odnosio na dobrovoljno ukrcavanje u autobuse. Ono što sam ja htio da
3 kažem da su drugi bili prisiljeni da se ukrcaju, uperenim puškama su bili
4 prisiljeni da se ukrcaju u autobuse. I u tom smislu sam htio da kažem da Vi
5 niste bili na taj način prisiljeni. Ali ranije ste rekli da je obavljen sa...
6 sav posao, dokumentacioni posao, da je moralo da se popuni da Vi odlazite
7 dobrovoljno a ne pod pritiskom. Da li sam dobro shvatio na osnovu Vaših
8 komentara šta je značilo "dobrovoljno" u to vrijeme? Po Vašem iskustvu to nije
9 bilo dobrovoljno ali i nije bilo bez pritiska; je li tako?

10 O: Pa naravno, ako sam ja sve ono prethodno ispričao šta mi se dešavalo:
11 od hapšenja, logora, ubistva strica, sve te situacije, paljevina, haosa; kako
12 može biti dobrovoljno da neko napusti svoju kuću i svoj rodni grad? Mislim, ko
13 može smisliti uopće takvu izjavu da je ja potpišem? I u memorandumu, ja kažem
14 imam dokumenta originalna svoja u tašni, ako želite da Vam dam da ih pokažem,
15 ovaj, u memorandumu je gore napisano "Srpska Republika Bosna i Hercegovina" na,
16 ne znam, "osnovu odluke kriznog štaba," broj taj i taj, "dozvoljava se
17 napuštanje Autonomne oblasti Krajina" i tako dalje. "Dobrovoljno predajem svoj
18 stan nazad Kozara Prevozu i trajno napuštam opštinu Bosanski Novi."

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste Vi bili vlasnik Vašeg stana
20 ili ste bili korisnik stana?

21 O: Prije rata, u... u bivšoj Jugoslaviji u principu je jako malo bilo
22 vlasnika, da su ljudi za gotovinu kupovali stanove, za svoje novce. To je... su
23 uglavnom preduzeća dodjeljivala stanove i ja sam dobio od preduzeća dvosoban
24 stan kao kadar, kadrovski stan, jel sam 1983. bio stipendista Kozara Prevoza i
25 došao u Kozara Prevoz da radim kao diplomirani inženjer prometa.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li je bilo koji član od Vaše porodice
2 imao bilo kakvu imovinu u Vašoj opštini?

3 O: Dakle otac... imali smo porodičnu kuću, otac je živio u prizemlju,
4 brat je živio na spratu i u dvorištu smo imali poslovni prostor. I to je od njih
5 dvojice, znači, vlasništvo. Kako su...

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Šta se desilo s tom imovinom?

7 O: Ja sam, znači, rekao da... ko želi da... ko želi, ko ide, napušta
8 Bosanski Novi, morao se odreći imovine u korist Republike Srpske, izvršiti
9 zamjenu imovine ili jednostavno je morao imati dokument da nije na njemu više ta
10 imovina. U tom silnom haosu, kad su ljudi počeli da odlaze u opštinu, toliko je
11 naroda to vadilo, jednostavno administracija to više nije mogla da kontroliše.
12 Neki ljudi su pribavili sve potvrde, neko nije pribavio i pri izlaska konvoja -
13 i prvi put i drugi put - nisu kontrolisana ta dokumenta da li su ljudi to
14 pribavili.

15 Sa imovinom moga oca i brata, oni su sa Srbima koji su živjeli u Zagrebu
16 izvršili kao zamjenu, sklopili nekakav ugovor o toj zamjeni nekretnina. Kad smo
17 došli u Zagreb, te adrese i tog stana nije bilo. Dobili smo lažne podatke. Tek
18 nakon mjesec-dva dana smo našli taj... te ljude, roditelje od tog dečka koji je
19 bio u Novom i koji je taj ugovor potpisao, to je čisto onako, da kažem, on
20 potpisao, znači dao nam je lažne podatke. Kada smo stupili u kontakt, našli smo
21 taj stan, a on je bio ovamo u Novom u našoj kući.

22 Kasnije, poslije rata, smo izvršili povrat imovine. Znači ja... ja sam
23 vratio svoj stan, roditelji su vratili svoju kuću. Roditelji mi sad žive u
24 Bosanskom Novom u kući.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Tokom tih pregovora, da li se ikada
2 razgovaralo o tome da li će postojati mogućnost da oni koji žele da odu mogu da
3 se vrate kada se rat završi ili kada se situacija smiri?

4 O: Ne.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste ikada pitali vlasti, opštinske
6 vlasti u Bosanskom Novom, da li će u budućnosti postojati mogućnost za povratak?

7 O: Ne.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Kada je riječ o gospodinu Pašiću tokom
9 tih pregovora, da li je on pokazao da zna zašto ljudi žele da odu i da li ste mu
10 rekli, tokom tih pregovora, šta Vas je ponukalo da odete sa teritorije opštine?

11 O: Pa naravno da... da je znao. On je bio predsjednik tog Kriznog štaba
12 općine Bosanski Novi koji je sve to skupa rukovodio i koji je nadzirao i
13 kontrolisao u potpunosti situaciju. I gospodin Pašić je imao sigurno kompletnu
14 situaciju u svojim rukama i znao je do u detalj šta se dešava u gradu i šta se
15 dešava s ljudima. I u tim pregovorima je rekao da mi mora da idemo i da ne
16 možemo tu ostati. I da... ako bi i ostali, kad su predstavnici UNHCR-a
17 ubjeđivali nas da ostanemo, da će nam dovesti humanitarnu pomoć, onda je govorio
18 da ne može da garantuje za našu sigurnost.

19 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Rekli ste da je on u cijelosti
20 kontrolisao situaciju. Da li imate razloga da vjerujete da Vam je on mogao
21 garantovati sigurnost, da je želio da to učini?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa vlasti opštine Bosanski Novi, odnosno predstavnici srpske vlasti,
2 da tako kažem ili... ili taj Krizni štab, da je htio, normalno da je mogao.
3 Odnosno, sve ovo je bilo organizirano i nisu to bili nikakvi ekscеси, nego je...
4 sam Vam iznio činjenice i događaje kako su se organizirali i dešavali. Znači,
5 ako on kao načelnik opštine objavi nama spisak šta trebamo pribaviti, znači da
6 je on to organizirao. I kako ćemo izići i pod kojim uvjetima i tako dalje.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li se ikada raspravljalo o tim
8 uslovima, tokom tih pregovora, o tome da se odrekne imovine?

9 O: Ne. Oni koje su... on koje god uslove postavljao u tom smislu, mi smo
10 rekli da... da, ovaj, prihvatamo, samo da idemo, samo da se spasimo. Nije bilo
11 uopće... Mislim, to je bilo normalno. Ovi uslovi, da kažem administrativni i
12 potvrda ova ili ona i sve to skupa, to... to je za mene nebitno. Bitno je...
13 potvrde i uslove su ustvari postavljeni, po mom mišljenju, znači, da... da bi mi
14 još jednom došli tamo u te institucije, da ako nas treba neko da nas može
15 uhapsiti, privesti, odvesti na isljeđivanje, ako smo se krili pa nas nisu mogli
16 naći i tako dalje. Ovdje još, sad m... sad sam se sjetio, mislim, možda bi dobro
17 bilo da... da kažem da na tim pregovorima smo mi postavili uvjet da ljudi iz
18 doline Japre, znači to su sela Blagaj, Hozići, Agići i Čelopek, dolina rijeke
19 Japre ta, sela koja su bila muslimanska, bilo je dijelova sela i srpskih, su 11.
20 maja istjerani iz svojih kuća. Dio tog stanovništva je otišao, znači, uzvodno uz
21 rijeku prema Ljubiji i Sanici, a dio je došao u doti... sproveden u krug Japre,
22 radne organizacije rudnika, koji je bio ograđen žicom.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ti ljudi su 11. maja, žene, djeca, starci, muškarci, svi stavljeni u
2 teretne vagone i odveženi su u smjeru Doboja, Gračanice, ja ne znam tačno gdje.
3 I po njihovim kazivanjima su pustili žene i djecu prema slobodnoj teritoriji
4 koju je kontrolisala Armija BiH ili kako se to već tad zvalo. Muškarci su držani
5 u vagonima i vraćani, ja ne znam tačno gdje, ali ljudi koji su uspjeli pobjeći
6 iz doline Japre u Novi su nama to rekli, Eminu i meni. I mi kao uvjet smo
7 postavili da kada mi iz samog centra grada znači napuštamo grad, da moraju
8 napustiti i oni s nama. Kada smo mi pušteni sa stadiona, logora, Sloboda Mlakve,
9 oni su doveženi na stadion i bili su na stadionu do polaska konvoja.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, samo da bih dobro
11 shvatio Vaš iskaz. U određenom trenutku rekli ste: "Željeli smo da odemo," mađa
12 ste mi objasnili pod kakvim okolnostima ste došli u takvu situaciju. Takođe sam
13 shvatio da gospodin Pašić nije imao ništa protiv toga da Vi odete, iako je
14 postavio određene uslove.

15 Pod kakvim okolnostima je on, kako ste nam Vi objasnili, rekao da čak i
16 ako ne želite da odete ipak treba da idete? Da li se sjećate kad je on to rekao
17 i šta ga je naveo da tako nešto kaže? Jer, činilo se u to vrijeme, u okolnostima
18 koje su prevladavale u to vrijeme, obojica ste bili mišljenja da treba da
19 napustite teritoriju opštine.

20 O: Gledajte, napuštanje... mi uopće o napuštanju, odnosno bježanju,
21 bolji termin, bježanju, nismo razmišljali. Kad nam se sve desilo ovo što nam se
22 desilo, mi smo molili da spasimo živu glavu, da bježimo. Nije bitno gdje, samo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da bježimo. Mislim da je on ovo govorio na mostu, ali toliko je tih sad
2 kontakata bilo: most, njegov ured, kancelarija u općini, razgovori, dva puta kod
3 Emina u kući, razgovori u Dvoru i tako dalje. Sav taj dio tačno, znači, ne mogu
4 reći. 100% siguran sam: u to vrijeme je to rekao.

5 Ali nije bilo uopće dileme da li mi treba da bježimo il' ne trebamo,
6 znači, s naše strane a i s njihove. Jel sve prethodne radnje su urađene i
7 napravljene da mi pobjegnemo, da odemo, da napustimo grad.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li ste Vi lično morali da platite još
9 neku dodatnu sumu za taj odlazak? Da li Vam je to naplaćeno?

10 O: Ne, ja nisam ništa plaćao za izlazak, izuzev pribavljena ove
11 dokumentacije. Znači, ja nisam individualno napuštao grad, nego sa konvojem.

12 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

13 Sudija Hanoteau ima pitanje za Vas.

14 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Imam jedno pitanje za Vas,
15 gospodine. Vi ste rekli sljedeće: "Insistirali smo da nam dozvole da odemo.
16 Gospodin Pašić je takođe pozvao predstavnike UNHCR-a. Naime, kod njih je
17 insistirao da treba da nam se dozvoli da odemo. Rekao nam je da nam neće biti
18 dozvoljeno da uđemo u Republiku Hrvatsku, ili tačnije: da nam neće biti
19 dozvoljeno da pređemo most, kako smo to govorili. Ali pošto je situacija bila
20 strašna, mi smo bili odlučni u želji da odemo i do toga je došlo 16. jula.

21 Pošto je situacija bila strašna, bili smo odlučni da odemo."
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Ja bih želio da nam objasnite na koji način je situacija bila strašna,
2 kad ste Vi u pitanju. Možete li nam navesti neke primjere, molim Vas?

3 O: Pa evo ja... ja sam u ranijem izlaganju naveo primjere. Ne znam
4 koliko ste ih uspjeli razumjeti.

5 Ako naoružani vojnici, očito dobro organizirani, ustrojeni i sve skupa,
6 dođu u moj stan i odvedu me sa uperenim puškama u leđa u logor, šta dalje treba
7 da se kaže? Ako mi je stric odveden, ubijen i bačen pored ceste i tako je stajao
8 par dana i onda me odvedu na... odem na identifikaciju gdje je tijelo bilo
9 ucrvano od vrućine, meso, i to je tako stajalo, ako je 50 metara dalje od moje
10 kuće stajao jež i straža koja nije dozvoljavala kretanje, ako poslije 11. maja,
11 prvih par dana, recimo, Muslimani nisu mogli kupiti kruh u gradu, ako je... se
12 ljudi, prijatelji, komšije, odvođe i nestaju, nikad se više nisu vratili, ni do
13 danas nisu pronađena njihova tijela, šta treba više čovjeku da traži izlaz i da
14 pokuša da instinktivno spašava svoju glavu i da bježi. Naravno, moja porodica je
15 imala novaca i mogli smo vjerovatno pokušati i platiti da iziđemo. Da li bi to
16 uspjelo ili ne - ne znam, ali jednostavno, nisam smio i bojao sam se ne
17 izdvajati iz mase.

18 A kasniji slijed događaja je jednostavno došao tako da smo gospodin
19 Purić i ja, uz kasnije komšije i kolege koji su se priključivali ovim
20 pregovorima, ovaj, postali predstavnici i vođe tog nekog pregovaračkog tima.

21 Ja ne znam, recimo, evo... evo jedan detalj: negdje, možda poslije 11.
22 maja, znači, do... do 31. maja sad koji je to... kraj maja je bio, recimo, preko

23
24
25
26
27
28
29
30

1 radija su pozivali muslimanske intelektualce da organizuju tim, vijeće
2 intelektualaca ili tako nešto, koji će pregovarati za predaju oružja.
3 Kako su već tad ljudi koji su se bavili politikom, koji su bili
4 predstavnici SDA, nestali, odvedeni su i nema ih, kao što je bio komšija Rešad
5 Berberović, kao što je bio profesor Džafer Kapetanović, ekonomista Imo
6 Muslimović. Oni ni do danas nisu pronađeni, znam da su, ovaj, bili u SDA i da su
7 se bavili politikom. Ili predsjednik SDA Izet Muhametagić, koji je imao kuću
8 200-300 metara /?od mene/. On je bio u... u nekom kućnom pritvoru, jedini od
9 ovih. On je... tad je bilo to i preko radija i preko raz... ono, razgovora, da
10 je neka Panellina stranka iz Italije intervenisala za njega da ostane živ i da
11 bude u pritvoru. On je u tom nekom periodu, ja ne znam, prevežen u Vojnić,
12 odnosno tamo u... u dio u Hrvatsku odakle je kasnije prebačen u Hrvatsku /sic/ i
13 znam kad smo izišli da sam ga sreo u Zagrebu i... i tako je preživio. Dale, mi
14 tu, kao komšije i prijatelji, da kažem, fakultetski obrazovani, ljudi koji su
15 bili nosioci, recimo, izvršne vlasti, Azmir Cerić koji je bio komandir policije
16 u Bosanskom Novom, Asim Berberović koji je bio sudija, Džemo Sefer koji je bio
17 direktor banke Privredne, Hamdija Ekić koji je bio načelnik općine prije tih
18 izbora, nismo htjeli da formiramo nikakvo vijeće ni... ništa za pregovore, jel
19 jednostavno nije bilo nikakve organizacije, nije bilo nikakvog oružja. I nismo
20 imali, ovaj, nije bilo smisla da idemo na pregovore, a pogotovo što smo se
21 bojali, jel u principu, čim je nekog prozvalo na radiju, taj je bio nestao.
22 Kasnije se ispostavljalo ili da je ubijen ili da do danas nije pronađen.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Tako je po priči, ispred moje kući ujutro...

2 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Gospodine, ja se izvinjavam što Vas
3 prekidam. Koliko ste prijatelja ili članova porodice izgubili tokom sukoba? Kad
4 kažem "izgubili" mislim koliko je ljudi ubijeno, koliko je među nestalima?

5 O: Od uže porodice mi je ubijen stric.

6 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] A kada je riječ o vašim
7 prijateljima, poznanicima?

8 O: Pa gledajte, masa je. Evo ja sam spomenuo Mujkić Muharema, to je od
9 moje prijateljice otac. To je bilo u... u Prekosanju, znači, na... na 11. maj.
10 Bosanski Novi je mali grad, 9.000 stanovnika, svi smo mi... 10.000 ili ne znam
11 koliko je samo centar bio, a opština je ukupno brojala, ja mislim 40.000, znači
12 i Muslimana i Srba i Hrvata. Ovaj, svi smo se mi znali, svi smo mi bili vezani
13 ili sa poslom ili daljnjom nekakvom rodbinom, ženjeni, udavani i tako dalje.
14 Tako da, mislim...

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Želio bih Vam postaviti sljedeće
16 pitanje onda: prije svih ovih događaja, da li je u Bosanskom Novom već postojala
17 kasarna, da li su redovne jedinice vojske bile smještene u Bosanskom Novom?

18 O: Moraću to malo šire obrazložiti. Bosanski Novi je strateški važno
19 mjesto zbog konfiguracije terena i rijeka i mostova. Izlazak vojske iz Slovenije
20 i Hrvatske se dešavao preko mosta na Uni i preko mosta na Sani.

21 U tom periodu, 1991., mostovi su čuvani od strane vojske. Svi transporti
22 su se dešavali tuda. Tako, čini mi se, crnogorski neki bataljon ili koja je to
23 jedinica sad ne znam ni ja, ali ogromna količina i oružja i vojske, recimo, kroz
24 Novi prolazila i išla u Dvor i dalje kud je išla, ne znam.

25

26

27

28

29

30

1 U centru grada je bila kasarna, mala kasarna, ali je logistika te
2 kasarne bila preko mosta u Hrvatskoj - Javornik se zvala - i ta kasarna je
3 upravo preko puta stadiona, preko puta Une. Znam da je neki Kosta bio komandant
4 te kasarne, da li je... mislim da je kapetan bio. Znam, jel mu je supruga radila
5 u Općini kao sekretarica načelnika Pašića, Smilja se je zvala i stanovali su u
6 zgradi do moje, bijela kuća, "Karingtonka". A punktovi po gradu, po mostovima u
7 Svodnoj, u Blatnoj... znači Svodna je na putu prema Prijedoru, Blatna je na putu
8 prema Bosanskoj Otoci. Na mostovima svugdje su bili punktovi od strane vojske i
9 vršila se kontrola, kako autobusa, tako kamiona, robe i svega ostalog što se
10 prevozi. Moji kamioni, "moji" znači moje firme u koju sam ja radio 1991.,
11 recimo, su prelazili u Hrvatsku, tovarili su robu tamo. Uglavnom to Muslimani
12 nisu mogli voziti, nego su vozili Srbi. Natovare robu i onda, dok je relativno
13 povoljna situacija bila u Bosni, onda su tu robu vozili za Beograd, za Pančevo,
14 za Novi Sad i tako dalje.

15 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Kada je riječ o Vašoj općini, mi smo
16 već čuli iskaze, kao i vidjeli dokumente koji ukazuju na to da su se pojavile,
17 kako se čini, u općini neke paravojne formacije, dakle grupe koje nisu bile dio
18 redovnih snaga. Šta znate o tome?

19 O: Pa mislim da tih pojedinačnih ispada, znači, u stanju pijanstva,
20 razularenosti same te sile je bilo.

21 Gledajte, ja sam radio, znači, 1991., kada su uredno mobilizirani

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 vozači, radnici preduzeća koji su išli na ratište na Lipik i to je dugi niz
2 trajalo. Znači, ti ljudi kad su se vraćali sa ratišta uglavnom su pili u gradu,
3 vjerovatno od sreće što su se živi vratili, pucali, maltretirali ljude po gradu
4 i tako dalje. Bilo je, da kažem, pojedinačnih tih ekscesa.

5 Ali ovaj dio, znači, 11., 31., postavljanje tih kontrolnih punktova i
6 tako dalje, to je sve bilo organizirano i to. Mislim, sigurno dokumenta mogu
7 dokazati i sve ostalo, da to nisu ekscesi. U tom jednom razgovoru smo mi, sad mi
8 je to, da tako kažem, palo na pamet, spomenuli čak da bi se situacija mogla
9 eventualno smiriti kad bi na tim punktovima po gradu gdje su ježevi bili - znači
10 jedan je jež bio 50 metara od moje kuće, prema takozvanim Gortanovim zgradama -
11 tražili da stanu mješovita policija, da stanu i Muslimani sa... sa Srbima na taj
12 punkt. To je apriori odbijeno, uopće nije bilo razgovora o tome.

13 Što se tiče toga, mislim jedno ime, poznam ga... poznao sam ga, Stole
14 Škondrić, među nama je rečeno da je on kao komandant grada, tog 11-og, odnosno
15 tih dana, međutim on je vjerovatno bio samo onako, da kažem, kao isturen da se
16 stvori taj haos i mislim da je on kratko bio komandant grada. Da li je bio
17 zvanični ili nezvanični, ja stvarno ta dokumenta nisam imao priliku vidjeti,
18 niti sam znam ni ko čini taj Krizni štab, ali se govorilo otprilike: mi znamo ko
19 je uticajan u gradu, ko je moćan i ko bi mogao da čini taj Krizni štab i ko, da
20 kažem, vlada situacijom u gradu.

21 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Moje posljednje pitanje. U vrijeme
22 dok ste bili zatočeni na stadionu, koliko je bilo tamo ljudi, koliko je ljudi

23
24
25
26
27
28
29
30

1 bilo tamo zaključano, zatvoreno?

2 O: Ja znam da su pravili sigurno spisak. Vojska je, znači, pravila
3 spisak, ali ja stvarno ne znam. Moja procjena, ali ne... ne mogu reći da je to
4 tačno, znači mislim da je bilo cirka 1.000 ljudi. Ali to je ovako procjena po
5 grupi i to me vjerovatno... u tom trenutku mi nije ni... ni palo na pamet da
6 mogu izbrojati ljude ili nešto, ali mislim da je bilo oko 1.000.

7 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Canivell ima nekoliko pitanja za
9 Vas.

10 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Gospodine, molim Vas recite, od ovih
11 ljudi koji su napustili Vašu općinu, koliko se vratilo i ponovo se tamo
12 naselilo, naselilo na mjestima gdje su ranije živjeli prije nego što je došlo do
13 ovih događaja o kojima ste nam sada pričali.

14 O: Za moj dio grada, dakle Vidorija, mislim da su, znači, u smislu kuća
15 i nepokretnosti, Muslimani Bošnjaci vratili sve ko je želio. Naravno da je tu
16 bilo zapaljenih i srušenih kuća, humanitarne organizacije su donirale sredstva i
17 dio se popravljao i tako dalje. Uglavnom, recimo u... u mojoj ulici se samo
18 dvoje mladih vratilo. Pod "mlade" podrazumijevam, recimo, 30-ak godina. Ostalo
19 su naši roditelji, ljudi koji imaju 60-70-80 godina, kao što su moji. Ja
20 povremeno odlazim, znači, kući, skoro svaki drugi vikend roditeljima u posjetu i
21 tako.

22 Što se tiče grada i općine, mislim da je značajan broj ljudi vratio
23 svoje nekretnine, dok neki dio i... ne znam, vjerovatno ovih srušenih objekata i
24 ostalog to nije, jel nema dovoljno pomoći da se sve obnovi i da ljudi to vrate.
25 Znam da je... par mojih kolega nije uspjelo da vrati stanove, zbog proceduralnih
26 nekih problema. Jesu li podnijeli na vrijeme zahtjev, nisu i tako dalje. Kolega

27

28

29

30

1 Hotić Bekir koji živi u Maroku, radio je na carini i bio je upravnik carine,
2 ovaj, nije vratio stan. Komšinica moja, u mom ulazu, Hotića Amila, koja je skupa
3 sa mnom radila u firmi Kozara Prevozu, isto dobila stan kad i ja, nije vratila
4 stan. Evo to je.

5 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Da. Razumijem, ali morat ću
6 inzistirati da mi umjesto ovih koji su dobili nazad što im je bilo u vlasništvu,
7 ja bih htio da mi kažete koji se broj ljudi vratio. Vi ste spomenuli da je
8 otišlo 14.000 ili 15.000 ljudi, a sada Vas pitam koliko se vratilo i naselilo za
9 stalno, opet u tom području? Ja Vam postavljam ta pitanja, ali možda biste mi
10 usput mogli ispričati i spomenuti mi da li je Vaša općina danas u Republici
11 Srpskoj ili je u Federaciji, jer ni to... jer ako je to takva situacija, dakle
12 onda mi recite koliko ih se vratilo od tih 14.000 ili 15.000 koji su otišli, kao
13 što ste nam rekli.

14 O: Ja nisam rekao da je otišlo 14.000 ili 15.000. Ja sam rekao da mi...
15 je moja procjena da je u konvoju bilo oko 9.000 - 9.500. Kako su ljudi
16 individualno izlazili i tako dalje, ja tačan broj stvarno ne znam, jel nisam
17 radio ni bavio se, da kažem, politikom, ni prije ni poslije, niti sam radio u
18 općinskim strukturama nekim.

19 A što se tiče broja vra... ljudi, znači ja stvarno ne znam koliki se
20 broj ljudi vratio. Rekao sam da se značajan broj imovine vratilo i da su
21 uglavnom stariji ljudi se vratili u tu imovinu, neki su poslije prodavali, neki
22 mijenjali, a ja sada živim u Bihaću, roditelji moji su u kući, znači, od
23 šestoro... sedmoro da kažem najuže porodice, samo se je dvoje vratilo. Brat mi
24 bude sa porodicom, brat, snaha i dvoje djece vani, ja u Bihaću, samo su se otac
25 i majka vratili.

26

27

28

29

30

1 Općina Bosanski Novi, odnosno sada se zove Novi Grad jel je u toku rata
2 ime općini promijenjeno i zove se Novi Grad, se nalazi u Republici Srpskoj.

3 Što se tiče tog imena, čak i u novim CIPS-ovim ličnim kartama je pisalo
4 Novi Grad. I danas, kada vadite rodni list u općini Bosanski Novi, piše Vam da
5 ste rođeni u općini Novi Grad, dakle... što je nemoguće. Ja sam rođen u općini
6 Bosanski Novi, ako je sad i promijenjeno ime onda sad eventualno mogu živjeti u
7 tom gradu, a ne da se mijenja istorija.

8 Što se tiče CIPS-ove lične karte, ja sam je vratio i oni su je ispravili
9 u programu i ostalom, da sam rođen u općini Bosanski Novi/Novi Grad.

10 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Sada mi je jasno da mi ne možete
11 reći koliko se tačno ljudi vratilo. Ali da li biste rekli da se je vratila
12 većina Muslimana i Hrvata koji su otišli ili ne? Otprilike kakav omjer? Pri tom
13 mislim da mi kažete od ovih koji su otišli a nisu se nikad vratili. Koji je
14 omjer u odnosu jedno... jednom na drugom?

15 O: Pa teško mi je stvarno to procijeniti, ali nije... nije se većina
16 sigurno vratila. Ja moram reći da sad, što se tiče, znači, eventualno izbora
17 života u... u Bosanskom Novom, nije problem sigurnosti nego je problem od čega
18 živjeti. Međutim, ljudi su razasuti po cijelom svijetu, od Amerike do... do
19 Kanade, Evrope i tako dalje, tako da su djeca počela školovanje, novi život i
20 sve ostalo i vjerovatno ta materijalna egzistencija i život ih veže za ta neka
21 druga mjesta življenja i stanovanja. Znači, vratili su se uglavnom... uglavnom
22 starici sa veoma, veoma malim broj mladih ljudi.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mislim da je zvanično zaposleno sada, ali kažem to... to je znači
2 informacija koju sam čuo od tamo komšija, da nekih 16-17 ljudi radi u službama
3 općine Bosanski Novi.

4 SUDIJA CANIVELL: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine. Ja više nemam
5 pitanja.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što pođemo na pauzu, ja bih
7 Vam postavio nekoliko kraćih pitanja.

8 Rekli ste nam, kada ste otišli sa stadiona Mlakve, rekli ste da su ljudi
9 iz Blagaja, iz doline, dakle nakon što su Vas stavili... Vas na vlakove, da su
10 ljudi iz doline iz Blagaja odvedeni na stadion. Da li znate bilo šta o tome jesu
11 li oni mogli slobodno otići sa stadiona i vraćati se, ili su ih tamo držali bez
12 mogućnosti da izlaze? Dakle, kao prvo, kažite nam da li bilo šta znate o tome?

13 O: Gledajte, ja... ja se u tom periodu nisam kretao, krio sam se i samo
14 u tim nekim situacijama kad smo išli na... na razgovori ili pregovore sam
15 izlazio.

16 Mi ni... ako sam Vas dobro razumio ili ako je dobar prevod, mi nismo
17 znači bili u vagonima, mi smo pješice se sa stadiona vratili u grad. To je
18 kilometar-dva od moje kuće. Znači, svi su se vratili pješice, a ljudi iz doline
19 Japre su bili u vagonima i oni su doveženi na stadion.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, da... Ne, ne... Ja sam govorio
21 isključivo o ljudima iz Blagaja i doline Japre. Dakle, pitao sam da li Vi znate
22 da li su oni slobodno mogli odlaziti sa stadiona nakon što su tamo dovedeni?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Dakle, ne raspitujem se o stanju koje je bilo s Vama, nego da li znate bilo šta
2 o tome kakvo je bilo stanje sa ljudima koji su dovedeni iz doline Japre? Dakle,
3 ako ne znate, recite nam da ne znate.

4 O: Ne znam, ali mislim da se nisu mogli kretati. Naš uvjet na
5 pregovorima je bio da i oni idu s nama skupa u konvoju, što su vlasti prihvatile
6 i nije... nije... nisu pravile smetnju da sa stadiona budu pušteni taj dan kad i
7 mi budemo izlazili sa konvojem.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Moje sljedeće pitanje.
9 Spominjali ste mjesta gdje su ljudi bili privođeni i ispitivani, dakle spomenuli
10 ste stadion Mlakve, policijsku stanicu, vatrogasni dom i jedan hotel. Recite
11 kako se zvao taj hotel, molim Vas.

12 O: Hotel se zvao Una. To je novi hotel u Bosanskom Novom.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala. Da li znate za još neki objekt
14 gdje su ljudi bili privođeni ili ispitivani, dakle osim ovih koji sam sada ja
15 spomenuo?

16 O: Ja ne, samo znam po pričama da su vođeni u Prijedor, Banja Luku i
17 Gradišku, još ljudi na ispitivanja.

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Moje posljednje pitanje. Rekli
19 ste da ste donijeli neke dokumente i ako nas zanima možemo ih pogledati.

20 O: Naravno.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] O kakvim je dokumentima riječ?

22 O: Mogu ih izvaditi.

23 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da, možete, ali nam recite o čemu se
24
25
26
27
28
29
30

1 radi. Kakvi su to dokumenti?

2 O: Ja ću ih pročitati.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Prije nego što ih pročitate, zamolit ću
4 Vas da nam samo kažete, dakle, prije nego što počnete čitati, o čemu se radi.
5 Možda je riječ o dokumentima koje mi već imamo u posjedu, ja to naravno ne mogu
6 znati sa sigurnošću, ali zamolit ću Vas prvo da mi kažete koji je datum
7 dokumenta koji ste nam imali namjeru pročitati.

8 O: To su dokumenta, znači, koja smo morali pribaviti da bi mogli
9 napustiti opštinu Bosanski Novi, a dokumenta su uglavnom od 05.07., 08.07. i
10 tako, 03.07., 06.07.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Riječ je o dokumentima o kojima ste nam
12 već govorili, koji su bili potrebni da bi se moglo otići sa teritorije općine,
13 je li tako?

14 O: Jeste.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li biste se složili da ti dokumenti,
16 ako ništa drugo ono barem privremeno, dakle da ih predate Međunarodnom sudu, da
17 se ti dokumenti kopiraju, da strane pogledaju dokumente, kako bi vidjeli da li,
18 recimo, postoji bilo kakva... bilo kakvo pitanje o njihovoj autentičnosti. Ja
19 pretpostavljam da Vi želite sami zadržati originale.

20 O: Nema problema.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Predlažem da zamolimo predstavnika
22 Tajništva da napravi nekoliko primjeraka tokom pauze, kako bi i strane mogli
23 pogledati dokumente, vidjeli da li postoji eventualno neki problem
24 autentičnosti, a onda ćemo razmotriti, kad budemo vidjeli te primjerke, da li bi
25 bilo korisno da ih se uvrsti u spis.

26 Gospodine Josse, s obzirom da Vi imate ljude koji mogu čitati te

27

28

29

30

1 dokumente... U svakom slučaju ja mislim da bi bilo najbolje da su dokumenti što
2 je moguće kraće kod Tajništva i zatim da ih se oni vrate svjedoku, ali da
3 pročitate i...

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Možemo li dati jedan primjerak gospodinu
5 Krajišniku?

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da pitam samo. Koliko dokumenata imate,
7 gospodine Deliću?

8 O: Sedam.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Evo, dajte ih poslužitelju. Mi ćemo se
10 pobrinuti da tokom pauze oni budu stavljeni na raspolaganje i na uvid, da se
11 kopiraju. I ako neće biti nekih konkretnih problema, ja bih najradije to vratio
12 onda samom svjedoku, osim ako neko nema nešto protiv.

13 Gospodine Josse.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Kakvo Vijeće ima stav u vezi sa snimkom o
15 koju nam je govorio svjedok?

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Ja sam samo spomenuo dokumente,
17 nisam govorio ništa o toj snimci. Gospodine... ustvari gospodine Josse, mislim
18 da biste Vi htjeli da na neki način dobijete pristup toj snimci. Možda bi
19 najlakše bilo da se prvo napravi kopija te snimke.

20 Gospodine Deliću, koliko smo mi shvatili, Vi imate snimku barem jednog
21 djela pregovora. Da li to imate sa sobom?

22 O: Da.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da li biste bili spremni da to
2 privremeno date Međunarodnom sudu, kako bismo mi mogli napraviti kopiju i kako
3 bi strane, a i Vijeće, mogli razmotriti da li želimo da se to transkribira i
4 dalje se mogli oslanjati na taj materijal prilikom donošenja naše konačne
5 odluke. Da li biste imali nešto protiv? To Vam ne mogu, naime, obećati da ćete
6 dobiti odmah nakon pauze, jer snimanje bi moglo trajati malo duže.

7 O: Nije problem.

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolit ću poslužitelja da primi od...

9 G. HARMON: [simultani prevod] Zamolit ćemo Vijeće da se raspita koliko
10 dugo traje ta snimka.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Recite... To je audio ili videosnimka?

12 O: Video.

13 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] I koliko ima minuta, otprilike,
14 snimljenog...

15 O: Možda 40-ak, 45, ne znam.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Možete li nam reći ko je to snimio?

17 O: To su snimili ljudi, građani Bosanskog Novog. To je bilo emitirano na
18 televiziji, tad, Bosne i Hercegovine ili ne znam ni ja i kako su išli izvještaji
19 i to je snimano.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Zamolit ću tajnika da se napravi kopija.
21 Gospodine...

22 O: Mislim da ova fotografija i... i ovi ljudi koji su bili na
23 fotografiji, mislim da su... da je to sa tog snimka i to nisu nikakvi, da kažem,
24 posebni tajni snimci, to vjerovatno ima ih na... na hiljade takvih.

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] U redu. Mi ćemo iskoristiti tu mogućnost
2 naime i kopirati materijal. Pretpostavljam da, što se tiče autentičnosti, da
3 nije problem ako je to kopija drugog materijala.

4 Gospodine Deliću, idemo na pauzu. S obzirom da smo kasno počeli, nemamo
5 puno vremena. Mogu li mi strane, molit ću, reći koliko je još vremena potrebno
6 za dalje ispitivanje? Ne znam kako funkcioniraju stvari, zapravo, zvanično, ali
7 mislim da bi trebalo Tužilaštvo biti na redu.

8 G. HARMON: [simultani prevod] S obzirom da još nisam vidio ni dokumente
9 ni snimku, dakle ostavimo to po strani, 15 do 20 minuta.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Vijeće ne traži da dobijemo još
11 ponavljanja iskaza. Mi smo svjedoka pozvali uglavnom da nam govori o
12 pregovorima, iako smo mu dali priliku da nas uvede do toga.

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Mislim da bi bilo dobro da o tome
14 porazgovaramo odmah nakon pauze, kada svjedok ne bude u prostoriji. Imam
15 određenih zabrinutosti vezanih za iskaz i to onaj dio prije prve pauze. Ne znam
16 kako bi Odbrana trebala time da se time bavi.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Onda ćemo čuti što imate reći nakon
18 pauze.

19 Gospodine Deliću, idemo na pauzu od 20 minuta. Nastavljamo sa radom u
20 13.25h i raspitat ću se da li postoji mogućnost da malo duže radimo, s obzirom

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 da smo kasnije počeli, da li je logistički moguće da se to uradi ili nije.

2 Prekidamo sad 20 minuta.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

4 ... Početak pauze u 13.05h

5 [Svedok se povlači]

6 ... Sednica nastavljena u 13.36h

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

8 Izvolite sjesti.

9 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, Vi ste htjeli da se
10 obratite Vijeću, izvolite.

11 G. JOSSE: [simultani prevod] Vrlo kratko, časni Sude.

12 Ja sam pogledao postupak koji je odredilo Vijeće. U 16D, rekavši da će
13 svjedoka ispitivati strane, prvo Tužilaštvo zatim Odbrana, u okviru vremenskog
14 ograničenja koje je odredilo Vijeće.

15 Odbrana bi željela da zna koja će biti to vremenska ograničenja za ovog
16 svjedoka. Mi smatramo da bismo trebali da imamo 60% vremena koje je do sada
17 koristilo Vijeće ispitujući ovog svjedoka.

18 Rekavši to, mi shvatamo da se nakon prve paze on bavio stvari...
19 događajima u opštini. Mi tražimo uputstva od Vijeća. Da li želi da mi detaljnije
20 ispituje o tom djelu iskaza? Mi smo se pripremili za unakrsno ispitivanje o

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pregovorima na mostu i to će biti kraće, ali svakako duže od 15 do 20 minuta.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, Vi ste primijetili da
3 je ovaj svjedok došao na izvjestan način nepripremljen. Dozvolite da stvari
4 kažem na sljedeći način: Kada je svjedok rekao da treba da objasni koji put je
5 doveo do tog mosta, do tih pregovora na mostu, Vijeće se nije tome protivilo i
6 dalo mu je priliku, mada to nije bio jedini razlog... glavni razlog zbog kojeg
7 je ovaj svjedok pozvan. I to bi... trebalo bi da bude dovoljno kao smjernica
8 Vama, možete da postavite nekoliko kratkih pitanja o tome, ali svjedok je došao
9 zbog onoga što se desilo na mostu i nakon što nam je rekao na koji način se
10 došlo do mosta.

11 Ako Vam je to dovoljno uputstvo, Vijeće je tokom pauze upriličilo
12 dodatno vrijeme danas poslijepodne. To znači da ćemo napraviti kratku pauzu,
13 pošto ne možemo ostati u ovoj sudnici, preći ćemo u sudnicu 1 i imaćemo još sat
14 i po na raspolaganju, što znači da je to više vremena. Čuli smo od Tužilaštva da
15 njima treba 15 minuta.

16 Da sada pozovemo svjedoka, da vidimo šta možemo da radimo za narednih
17 10-ak minuta, a onda ćemo imati problema jer ne možemo ostati u ovoj sudnici.

18 Ne znam da li su strane imale mogućnost da pogledaju ova dokumenta, a
19 koja su izgleda na osnovu onoga što smo čuli od svjedoka u glavnom dokumenta

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 lične prirode koja su u njemu bila potrebna u to vrijeme da bi dobio dozvolu da
2 ode.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa ne. Ustvari, ja sam iskoristio pauzu da
4 razgovaram sa gospodinom Krajišnikom, da ta dobijem opšta uputstva od njega,
5 iako sam zahvalan što smo dobili ova dokumenta i to i on i njegovi advokati.

6 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da.

7 [Svedok je ušao u sudnicu]

8 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, iako smo se nadali da
9 možemo završiti jutros, biće nam potrebno vrijeme i poslijepodne. To je možda
10 malo iznenađenje, ali našli smo jednu sudnicu u kojoj možemo nastaviti kasnije.
11 Nadam se da to neće izazvati neke probleme Vama, ali prvo ćemo sada početi sa
12 pitanjima gospodina Harmona u ime Tužilaštva.

13 Gospodine Harmon, izvolite.

14 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala lijepo.

15 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mogu li Vas zamoliti, gospodine Deliću,
16 da se usmjerite na pitanja?

17 G. HARMON: [simultani prevod] Mogu li zamoliti poslužitelja da pomjeri
18 grafoskop?

19 Časni Sude, ja sam smanjio broj pitanja, pa se time smanjilo i vrijeme
20 koje mi je potrebno u odnosu na procjenu. Imam samo tri područja kojima želim da
21 se bavim.

22 Unakrsno ispituje g. Harmon:

23 [Tužilac ispituje putem prevodioca]

24 P: Dobar dan, gospodine Delić, ja sam Mark Harmon i zastupam Tužilaštvo.

25

26

27

28

29

30

1 O: Dobar dan.

2 P: Tokom Vašeg iskaza Vi ste pomenuli zatočenje bosanskih Muslimana na
3 stadionu Mlakve i to u dvije prilike: jednom kada ste Vi lično bili tamo i drugi
4 put kada su tamo dovedeni ljudi iz doline Japre i tamo držani približno do 23.
5 jula 1992.

6 Možete li nam reći, gospodine Delić, da li Vam je poznato da li je
7 gospodin Pašić, gradonačelnik Bosanskog Novog, ikada posjetio stadion, bilo da
8 to znate na osnovu svojih ličnih saznanja ili informacija koje ste kasnije
9 dobili?

10 O: Ne znam.

11 P: Drugo područje u vezi s kojim bih želio da Vas nešto pitam odnosi se
12 na Vaše svjedočenje. Vi ste rekli da ste tokom pregovora raspravljali o ideji
13 koju su iznijeli Bošnjaci, pregovarači, da mješoviti timovi Srba, Muslimana i
14 Hrvana... Hrvata budu na kontrolnim punktovima u Bosanskom Novom i rekli ste da
15 je ta ideja odlučno odbijena. Možete li nam reći ko je iznio tu ideju i ko ju je
16 odbio.

17 O: Tu ideju je iznio gospodin Emin Purić, odnosno raspravljalo se da li
18 se može smiriti situacija. Pošto je predstavnik UNHCR-a non-stop potencirao da
19 se smiri situacija, da ostanemo kod kuće i tako dalje. Pa dobro, evo, možda se
20 može smiriti na ovaj način. Mi smo rekli, dakle, gospodin Purić je rekao: "Hajmo
21 napraviti mješoviti punk... mješovite te kontrolne tačke da, znači, dežura se
22 Musliman i Srbin." Međutim, rečeno je da to ne može i to je veoma kratka
23 rasprava, praktično uopće dalje nije bilo rasprave o tome. Gospodin Pašić je
24 rekao da ne može.

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vam je rekao zašto ne može?

2 O: Ne.

3 P: I na kraju, želio bih da se fokusiramo na Vaš iskaz koji se odnosi na
4 23. juli, kada je 9.500 ljudi napustilo Bosanski Novi u konvoju. Vi ste jutros
5 rekli da je ograničen broj ljudi u stvari ostao i da su ih onda vojnici,
6 naoružani vojnici odlazivši od vrata do vrata natjerali da odu i nekoliko
7 autobusa koje je ostalo su bili ti autobusi u koji su oni ukrcani.

8 Možete li reći Vijeću pod kakvim okolnostima su ostali ti autobusi?
9 Zašto su oni ostali?

10 O: Gledajte, ja sam već bio izišao, tako da ne znam pod kakvim
11 okolnostima, ali po kazivanjima drugih ljudi, znači kad su ljudi koji su se
12 odlučili da ostanu vidjeli da konvoj prolazi i odlazi, a ne kao prvi put da je
13 vraćen, onda su pojedinci postajali svjesni da moraju ići, znači i oni su u
14 zadnji tren ulazili.

15 A po kazivanjima ljudi koji su ostali, da su gradom, znači, već počeli
16 Srbi da ulaze u kuće, da pljačkaju, da raznose, da se pojedini useljavaju sa
17 namjerom da tu ostanu i tako dalje, onda su jednostavno izbacivali ljude iz
18 kuća, da zauzmu tu kuću, da usele u tu kuću. Cijelo vrijeme vojska je, naravno,
19 bila naoružana sa oružjem i uglavnom su to automatske puške bile.

20 I pored tog broja, znači, koji je u zadnji momenat izišao, opet je
21 ostalo nešto Muslimana u gradu, koji su u kasnijem periodu rata povremeno
22 izlazili.

23 P: I Vaš iskaz je da su naoružani vojnici išli od kuće do kuće i
24 prisiljavali ih da odu. Ja sam shvatio da se taj iskaz odnosi na ljude koji su

25

26

27

28

29

30

1 ostali u Bosanskom Novom nakon što je konvoj otišao, i onda su ti Muslimani koji
2 su ostali u Bosanskom Novom bili prisiljeni, prisilili su ih naoružani vojnici
3 koji su dolazili u njihove kuće. Da li sam dobro shvatio?

4 O: Da, ali to je u toku tog cijelog dana. Pazite, konvoj je... možete
5 zamisliti koliko je to dug konvoj ako je 9.000 ljudi, autobusi, kamioni,
6 luksuzna vozila su se protezala par kilometara. To je satima izlazilo. U
7 međuvremenu, dok je konvoj izlazio, prolazio kroz grad, zastoj, neko vozilo
8 upali, neko ne upali, neko ne može krenuti zbog ovog ili onog. U međuvremenu su
9 te grupe bile po gradu, koje su pucale, pjevale, veselile se, ne znam ni ja šta
10 sve ne i išle od kuće... ne znam da li od svake kuće do kuće, ali u određenom
11 broju su išle, po kazivanjima, znači, ljudi i rekao sam, evo, za ovu jednu
12 porodicu za koju, ovaj, znam da... da je na takav način izbačena, koji su bili
13 odlučili da ostanu a istjerani su.

14 P: Da li ste u mogućnosti da procijenite koliko je ljudi, s obzirom na
15 situaciju koji ste upravo opisali, željelo da ostane 23. jula u Bosanskom Novom,
16 ali su bili prisiljeni, naoružani vojnici koji su išli od kuće do kuće su ih
17 prisili da odu. Da li nam možete reći približno koliko ih je bilo?

18 O: Mislim da je to na takav način mal' broj, jel je većina već odlučila
19 i izišla.

20 P: I nakon što je konvoj 23. jula krenuo iz Bosanskog Novog, da li ste
21 bili u mogućnosti da procijenite koliko je Bošnjaka ostalo u gradu, u Bosanskom
22 Novom?

23 O: Ja vjerujem da je to bilo par stotina.

24 P: Nemam više pitanja, gospodine Delić, hvala Vam lijepo.

25 O: Molim.

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, u ovome trenutku čekamo
2 potvrdu da imamo prevodioce za danas poslijepodne. Vidim da gospodin tajnik
3 telefonira.

4 Naše vrijeme je ograničeno, gospodine Josse. Možemo nastaviti u sudnici
5 1. Napravićemo pauzu od 15 minuta i onda ćemo imati jedan sat u sudnici jedan.
6 Da vidimo koliko daleko ćemo stići za taj sat, šta možemo da uradimo i onda ćemo
7 odlučiti. Dakle, da kažemo provizorno, imamo jedan sat na raspolaganju, a sve
8 zavisi od toga šta će se desiti za taj sat.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja sam u rukama Vijeća.

10 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Delić, napravićemo kratku
11 pauzu i onda bismo željeli da nastavimo još sat vremena. Pokušaćemo danas da
12 završimo, vidjećemo da li ćemo to uspjati. Nakon pauze će Vas ispitivati
13 gospodin Josse, advokat Odbrane.

14 Dakle, nastavljamo za 15 minuta u sudnici 1.

15 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

16 ... Početak pauze u 13.52h

17 ... Sednica nastavljena u 14.25h

18 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

19 Izvolite sjesti.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine predstavniče Tajništva, s
21 obzirom da smo sada u novoj sudnici, zamolit ću Vas da ponovo najavite predmet.

22 SEKRETAR: [simultani prevod] Časni Sude, ovo je predmet IT-00-39-T,

23 *Tužilac protiv Momčila Krajišnika.*

24 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala.

25 Ja sam se često izvinjavao tehničarima i prevodiocima, a nikad nisam
26
27
28
29
30

1 naveo ljude iz obezbjeđenja, a trebao sam to svaki put napraviti. Vijeće je
2 zahvalno na fleksibilnosti koja je danas pokazana i zahvaljujući kojoj smo mogli
3 nastaviti raditi.

4 Izvolite, gospodine Josse.

5 Unakrsno ispituje g. Josse:

6 [Branilac ispituje putem prevodioca]

7 P: Gospodine Delić, danas ste, odgovarajući na jedno od pitanja učenog
8 predsjedavajućeg suca, rekli da ste nakon što ste pušteni sa nogometnog
9 stadiona, u vrijeme dok ste bili uključeni u pregovore, da ste dotle imali jedno
10 skrovište. Da li je to tačno?

11 O: Da. To se nalazila šupa u mom dvorištu iza kuće i u toj šupi, u
12 drvarnici među drvima, sam bio par dana. Znači, nisam bio u kući, ako bi me
13 došli tražiti kući da... da me ne mogu naći u kući.

14 P: A kad kažete "oni", na koga mislite?

15 O: Mislim na vojsku.

16 P: Da li je vojska znala da ste Vi pregovarač, da ste Vi osoba koja
17 pregovara u ime Vaših?

18 O: To ja ne znam. Ali mislim da... da su, ovaj, tad još nisam bio
19 pregovarač. Znači, u petak kad sam izišao sa... sa stadiona iz logora, nisam bio
20 pregovarač.

21 P: U Vašem ranijem odgovoru ste rekli sljedeće, citiram: "Samo izuzetno,
22 kada smo išli na pregovore i razgovore, onda sam izlazio iz skloništa."

23 Ja sam iz toga shvatio da ste bili pregovarač u vrijeme kada ste se
24 skrivali, zar ne?

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Molim da mi se kaže gdje se to nalazi u
2 zapisniku.

3 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] To je strana 50, red 17.

4 G. HARMON: [simultani prevod] Hvala.

5 G. JOSSE: [simultani prevod]

6 P: Gospodine, da li treba da ponovim svoje pitanje?

7 O: Ne treba, razumio sam pitanje.

8 Dakle, sav period od izlaska a i prije izlaz... odlaska u logor, ja sam
9 naveo da sam, recimo, iz kuće otišao u stan, iz stana vraćao se kući i tako
10 dalje, znači nekad sam spavao u kuću u prizemlju, nekad na spratu, a nekad u
11 šupi, u drvarnici i tako dalje, kako bi, ovaj, bio što sigurniji. U tom periodu,
12 znači kad smo počeli pregovore, sam to isto radio. Ali u petak, dan poslije,
13 znači, izlaska iz... iz logora, sam spavao u šupi... i sljedećih dana.

14 P: Dakle dvije noći?

15 O: Ne dvije noći, nego duži period.

16 P: Koliko noći?

17 O: Samo da Vam kažem, ja kad sam izišao iz logora nisam se vratio u svoj
18 stan. U mom stanu, to sam ranije rekao, su boravili supruga, djeca i stara majka
19 od gospodina Heder Seada, čija je kuća zapaljena preko puta moje zgrade.

20 Nakon sedam-osam dana izlaska iz logora, ne znam tačno koji dan, su me
21 zvali kući, da su došla dva naoružana vojnika da mene izbace iz stana. I on je
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitao šta da radi, da l' da im se opire ili da oni iziđu iz stana.

2 Ja sam rekao slobodno da iziđu iz stana, da ja ne mislim čuvati taj
3 stan. U tom periodu, znači, ja sam bio kod kuće i rekao sam lokacije gdje sam
4 spavao i šta sam mijenjao. I do izlaska, do 23.07. sam, znači, bio u prizemlju
5 kuće, spratu kuće, lokalima, šupi, drvarnici.

6 P: Pregovori koje vidimo... vidjeli smo fotografiju sa njih, na mostu.
7 Recite, na tim pregovorima, da li ste Vi bili glavni pregovarač na muslimanskoj
8 strani.

9 O: Nas dva. Znači, gospodin Purić i ja smo bili, znači, ono što sam
10 govorio od prvog odlaska u Dvor, drugog i sve ostalo skupa, a povremeno su se
11 priključivali i drugi ljudi. Na mostu, znači, priključio se profesor Nedim
12 Muftić, Nedo, profesor fizike i Brkić Mirsad, policajac sa Urija. Stajali su tu
13 i priključili se nama razgovorima.

14 Jednostavno, to nije bio nikakav zvanični pregovarački tim, nego smo
15 jednostavno pregovarali. Sa druge strane mosta, na... na ovom snimku i ne znam,
16 drugima, se može vidjeti kako narod stoji i gleda šta mi razgovaramo i
17 pregovaramo.

18 P: Kako ste mogli pregovarati u ime Vaših ako niste imali mogućnost
19 slobode kretanja, to jest ako se niste, tu Vas citiram, Vi ste rekli: "Nisam se
20 kretao okolo." Kako ste mogli onda iznijeti šta to ljudi žele, šta to Bošnjaci
21 žele?

22 O: Ja sam Vam rekao da je grad bio podijeljen sa punktovima i ježevima,
23 da se po gradu nije moglo kretati. Na tim punktovima su bile patrole koje bi ih
24 kontrolisale i legitimisale kud ko ide. Ja sam rekao da sam izlazio, znači, iz

25

26

27

28

29

30

1 kuće, to, šupe i tako dalje. Između, znači, tih kuća, par koje su bile tu, u
2 grad sam, znači, u općinu ili na most, odlazio samo na te pregovore i razgovore.

3 A ja sam rekao također u jutrošnjim izlaganju, kad smo se vratili
4 gospodin Purić i ja iz Dvora u kasnim poslijepodnevnim satima, kako je u kućama
5 komšijskim znalo da bude po 10-20 ljudi, svi su došli da nas vide, da pitaju šta
6 smo razgovarali, šta je bilo, gdje smo i tako dalje. Ja ponovo kažem: mi, znači,
7 nismo izabrani neki predstavnici muslimanskog naroda u tom periodu bili, mi smo
8 jednostavno tu došli u situaciju da budemo predstavnici kao pregovarači.

9 P: Tokom onih ranijih pregovora neko... osoba po imenu Sifet
10 Barjaktarević, ako se ne varam, je bio uključen u te pregovore. Zbog čega on
11 više nije u njima sudjelovao u sedmom mjesecu?

12 Ako niste uspjeli čuti ime, zbog načina na koji sam ja to rekao, onda ću
13 Vas... sada ću ga slovo po slovo reći, B-a-r-j-a-k-t-a-r-e-v-i-ć.

14 O: Ja tog gospodina ne poznam i nije bio, znači, s nama na razgovorima.

15 P: A izvjesni Fikret Hamzadigić ili tako nekako, da li Vam to ime nešto
16 znači?

17 O: Fikret, ime da, ali prezime mu ne znam. Mislim da je taj čovjek,
18 mislim, iz doline Japre i da su se... možda on pojavljivao, znači, za grupu
19 ljudi koje sam opisivao, stanovništvo iz doline Japre, a u gradu nije bio s nama
20 na pregovorima. Možda je predstavljao ljude iz doline Japre, ja ne znam.

21 P: Da li Vi kažete da je rukovodstva SDA jednostavno nestalo ili bilo
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 eliminirano i da se upravo zbog tog razloga iz Vaše grupe da su među vođama,
2 liderima, se javili ljudi koji nisu imali političkih veza?

3 O: Pa ja ne bih to tako povezao, ja bih rekao sljedeće: dakle, one ljude
4 koje sam nabrojao, a to je... to su sve komšije iz tog dijela grada, znači,
5 profesor Džafer Kapetanović, ekonomista Rešad Berberović, ekonomista Imo
6 Muslimović i gospodin Izet Muhamedagić, advokat, oni su bili predstavnici SDA.
7 Po mom... mom saznanju, ova trojica nisu nikad pronađena, do danas, njihova
8 tijela. Znači oni su odvedeni i nestali.

9 A gospodin Izo Muhamedagić, rekao sam, da je bio u kućnom pritvoru i da
10 je na radiju i televiziji bilo da je neka Panellina stranka intervenisala za
11 njega i njega su vodili na radio - u ono pozivanje što sam govorio ranije - i on
12 je prebačen za, mislim, Vojnić i odatle dalje za Hrvatsku.

13 A mi smo znači prvi put se najavili gospodinu Dražiću, nas dva, odnosno
14 tri: Azemir Cerić, gospodin Purić i ja, kao prijatelju da nam pomogne i rekli
15 našu namjeru. Znači, samo nas tri, kao predstavnici porodica, kuća, koji smo tu
16 u neposrednoj bili blizini, to je preko stotinu ljudi, da ne govorimo o bližoj i
17 daljnjoj rodbini. Kad smo otišli u Dvor i kad su to komšije saznale i kad se
18 gras... glas pronio, onda smo, kad smo se vratili iz Dvora u poslijepodnevnim
19 satima, ljudi su jednostavno pristizali i pitali šta se dešava, šta se dešava?

20 P: Koliko je bilo sastanaka na samom mostu?

21 O: Mislim dva.

22 P: Da li je gospodin Brkić bio prisutan u oba navrata?

23 O: Za jedan sam siguran sa siguran 100%, a za drugi ne znam.

24 P: A gospodin Purić?

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Da.
- 2 P: Vi ste ostali u kontaktu sa gospodinom Purićem. I dalje ste s njim u
3 kontaktu, je li to točno?
- 4 O: Da, komšija mi je prvi.
- 5 P: A gospodin Brkić, da li s njime imate kakve kontakte?
- 6 O: Viđao sam ga, ali ne. Vidim ga u gradu, ja i sad odlazim u Bosanski
7 Novi i znam da on živi u Bosanskom Novom i viđam ga, ali ne kontaktiramo jel
8 nismo bili ni prijatelji niti smo vezani bilo čime.
- 9 P: Koliko Vi znate, da li je on u MUP-u u Bosanskom Novom?
- 10 O: Mislim da jeste. Ne znam da li je još, ali bio je sigurno poslije
11 rata, sad.
- 12 P: Sada kada govorimo o pregovorima, o onim pregovorima 1992., da li ste
13 se Vi i gospodin Brkić cijelo vrijeme slagali ili je bilo nekih neslaganja među
14 Vama?
- 15 O: Ne sjećam se da je bilo bilo kakvih neslaganja.
- 16 P: I kažete da sada nemate nikakvih veza... Ustvari, ponovit ću pitanje.
17 Moje pitanje je bilo: kažete da Vi i gospodin Brkić nemate nikakvih veza. Šta
18 ste mislili pod time?
- 19 O: Pa Vi ste me pitali... Mislio sam pod tim, znači, da sam ga Vi...
20 viđao u Bosanskom Novom. Znači, Novi je jako mal grad, pozdravimo se i to je
21 sve, ali da se srećemo, da se družimo, da smo prijatelji, nismo, nismo rodbina.
22 U tom smislu sam mislio.
- 23 Nismo komšije. On znam da živi... njegov brat, mislim da je išao sa mnom
24 u osnovnu školu, on živi na Urijama, u drugom djelu grada.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 P: Spomenuli ste vožnju automobilom i činjenicu da je jedan Srbin bio s
2 Vama u automobilu i da bi toj osobi... da bi ta osoba mogla imati poteškoća ako
3 bismo spomenuli njegovo ime. Kad kažete "poteškoće", na šta mislite?

4 O: Pa gledajte, ko je prošao ovaj rat i doživio sve što se u njemu moglo
5 deš... doživjeti, nikad ne znam šta se može desiti. Ja sam pristao na javno
6 svjedočenje zato što želim da se zna šta se desilo i zato što govorim istinu.
7 Mislim da sad što se tiče bezbjednosti u Bosanskom Novom nema problema, ali neki
8 pojedinac ili... ili neko... neki ekstrem može uvijek da napravi nekome neki
9 problem.

10 P: Vi ste mirno spomenuli ime onog Srbina koji je omogućio da dođe do
11 pregovora sa gospodinom Pašićem. Koja je razlika, naime, kad ga usporedimo sa
12 ovom osobom koja je bila u Vašem vozilu?

13 O: Pa gledajte, gospodin Dražić je znači naš poznanik, prijatelj. Sa
14 kolegama je poslovno saradivao i sve ostalo. Družili smo se i on je bio u... bio
15 učesnik vlasti u Bosanskom Novom. Ja ne znam tačno njegovu funkciju, mislim da
16 je bio jedno vrijeme načelnik opšte uprave, pa onda možda potpredsjednik ili
17 predsjednik Izvršnog odbora općine Bosanski Novi. I zato sam rekao njegovo ime,
18 ne znam na šta ste mislili kada kažete "mirno". Ja mogu reći ime i ovoga
19 prijatelja koji je vozio to auto u funkciju vozača, ali da ostane, da kažem,
20 ovdje, a ne da, ovaj, bude eventual... da on... je li... ima neke probleme.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Ja zapravo se ne raspitujem o imenu, ja sam samo htio vidjeti zbog
2 čega niste spremni da ga spomenete. Ovo kažem Vama - samo da znate - i Vijeću.
3 Ja sam zadovoljan sa vašim odgovorom, hvala.

4 O: On, ako mogu da kažem, on nije bio politički aktivan i nije uopće
5 bitno njegovo ime.

6 P: Da, da. Razumijem, gospodine, hvala.

7 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodin Josse je odlučio preći na drugu
8 temu, mi smo jednostavno... Možete nastaviti, gospodine Josse.

9 G. JOSSE: [simultani prevod]

10 P: Stadion na Mlakvama. Sudija Hanoteau Vam je postavio nekoliko pitanja
11 o tom stadionu. On je u jednom trenutku rekao da ste tamo bili zaključani. Da li
12 biste to, taj Vaš boravak na stadionu, mogli definirati kao: "bili ste tamo
13 zaključani"?

14 O: Ovako, stadion je bio okružen stražarima, vojnicima. U noćnim satima,
15 znači, u neposrednoj blizini ograde su bili vojnici.

16 U širem krugu stadiona su bile grupe vojnika, a to znam sigurno jel u
17 večernjim satima su se vidjele cigarete kako puše, a po danu su se vidjeli tamo
18 kako stoje.

19 Na tribinama stadiona su sijedjeli vojnici sa puškama okrenutim prema
20 nama. Pravnik koji je radio u moje.... u preduzeću u kojem sam ja radio je bio u
21 uniformi sa automatskom puškom, stražar na stadionu, Miloš. I par riječi sam

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 razmijenio s njim. On mi je rekao da je to jedinica iz sela Vodićevo, od Novog,
2 koja je taj dan ili period, oni su se normalno smjenjivali, ovaj, bila zadužena
3 da nas čuva. Znači, bukvalno rečeno to "zaključani" je to.

4 P: Opisali ste da je određeni broj ljudi, zapravo, kad to tako gledamo,
5 pristao na to da bude zatvoren na tom ili zatočen na tom stadionu... stadionu,
6 zato jer zapravo nisu imali drugu mogućnosti ili je to bilo najsigurnije što
7 im... što su mogli uraditi. Da li sam Vas dobro razumio? Da li ste to rekli?

8 O: Gledajte, ljudi su se bojali biti u kući, to sam niz puta rekao, jel
9 jednostavno u toku noći taj famozni crveni kombi dođe i odvedu čovjeka. Ako si u
10 grupi, uvijek si računao da si nekako sigurniji, da nisi sam. I vjerovao sam da
11 je bolje biti tu nego da budem negdje sam i da me nađu i odvedu. Ovako će barem
12 neko znati da sam odveden.

13 P: Zbog čega ste onda pristali da Vas puste? Zar niste imali drugu
14 mogućnost? Da li ste morali otići sa stadiona kada su Vas pustili?

15 O: Pa šta da napravim?

16 P: Ono što bih zapravo htio saznati od Vas je sljedeće: neki su ljudi na
17 stadion došli dobrovoljno, prihvatili da tamo budu zatvoreni. To je bilo
18 najbolje od svega što... što su imali kao mogućnosti na raspolaganju.

19 O: Pa mislim, čudno je. Gledajte, ako mene neko odvede sa puškom
20 uperenom u leđa na stadion i nakon određenog vremena kaže da idem kući, šta da
21 ja kažem - ne, ja ću ostati tu, je l'? Mislim, ne znam šta želite s tim reći.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Nisam pitao zapravo za Vas. Vi ste rekli da su Vas tamo pod prisilom
2 doveli, da su Vas tamo zatočili; je li tako?

3 O: Da.

4 P: Ali neki drugi ljudi su tamo dobrovoljno otišli.

5 O: To je beznačajan... to je beznačajan broj ljudi. To su oni ljudi koji
6 su shvatili da su svi Muslimani, svi... Većina, odvedeni na stadion i bojali su
7 se ostati sami u stanu ili kući.

8 P: Vama su oduzeli pištolj kada su Vas privodili, je li tako?

9 O: Da.

10 P: Objasnili ste nam zbog čega ste imali taj pištolj. Rekli ste da ste
11 imali dozvolu, je li tako?

12 O: Jeste.

13 P: Da li ste znali za eventualne pokušaje među Bošnjacima da se
14 naoružaju za slučaj eventualnog oružanog sukoba.

15 O: Ja sam rekao da u političkim strukturama nisam bio i nisam politički
16 opredijeljen ni tad ni danas. Što... koliko ja znam, nikakvog naoružanja u
17 Bosanskom Novom nije bilo. Taj period i psihoza rata traje u Bosanskom Novom od
18 Slovenije, pa Hrvatske, pa Bosne.

19 I rekao sam da su na radiju 11-og prozvali deset imena i prezimena,
20 desetak koji su imali neko oružje, čak su prozvali i brojeve pušaka. To je

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 segment cjelokupnog scenarija traženja, kao, oružja i ekstrema.

2 P: Želio bih da idemo dalje i da Vam postavim pitanje o školi. Vi ste
3 mogli slobodno da odete u školu, je li tako?

4 O: Da. Škola od moje kuće je 20 metara, 30. I kad su građani Prekosanje
5 i Urija dolazili, ispred njih su išla borna prav... plava kola, a okolo
6 naoružani i vojnici i policajci, znači u plavim uniformama i u vo... vojnim,
7 maslinastim uniformama. Narod je nosio par bijelih čaršafa, platno, u smislu
8 predaje.

9 P: Da li je to bila osnovna škola?

10 O: Ne. To je školski centar Đuro Radmanović.

11 P: Želio bih da sada pređemo na odlazak i posebno na dan odlaska, 23.
12 jula, i ulogu koju je igrao gospodin Pašić. Da li je tačno da je on bio ispred
13 konvoja?

14 O: 23. jula mislim da nije bio ispred konvoja, a 16-og je bio cijelo
15 vrijeme ispred konvoja.

16 P: Da. Hvala Vam što ste me ispravili. A kakvu je ulogu igrao 16. jula,
17 kada je išao ispred konvoja?

18 O: Pokušavao je znači i on da vodi pregovore sa međunarodnom zajednicom,
19 da taj konvoj uđe u Hrvatsku i nesmetano iziđe.

20 P: Tog dana, da li ste Vi lično pokušali da ubijedite predstavnike
21 međunarodne zajednice - pokušavam da postavim ovo pitanje što neutralnije - da
22 li ste pokušali da ih ubijedite da je najbolja opcija za Vašu zajednicu u tom
23 trenutku da ode?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ne. Gospodin Purić je sam bio tamo sa Pašićem na čelu te kolone i
2 mislim Dražićem.

3 P: Dakle, moram da Vas pitam za pregovore na mostu. Kakav je bio stav
4 predstavnika međunarodne zajednice, gospodina kojeg smo vidjeli na fotografiji,
5 sa bradom, kakav je bio njegov stav u vezi sa odlaskom Vaše zajednice?

6 O: On je bio isključivo protiv odlaska, govorio je da idemo u ponor, da
7 ne činimo... da on nema mandat da nas izvede, da je to etničko čišćenje, da
8 UNHCR nije za to, da je on... da nam pruži humanitarnu pomoć.

9 Da će on kontaktirati Zagreb da vidi da li se može... da li taj konvoj
10 može ući i tako dalje, ali nikako pod njihovim okriljem, pod okriljem
11 međunarodne zajednice. Pokušavao je da... da ubijedi nas i predsjednika opštine
12 da se situacija smiri i da ostanemo u gradu.

13 P: Kakav je bio stav gospodina Pašića?

14 O: Da mi idemo.

15 P: Da li je rekao zašto? Da li je to rekao predstavniku međunarodne
16 zajednice koji je učestvovao u pregovorima?

17 O: Ne znam tačno kako je rekao i da li je rekao, ali to je nešto što
18 nije trebalo govoriti, to se vidjelo.

19 Mislim da... da u tim razgovorima je rekao da međunarodna zajednica mora
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 omogući nama izlaz i da nam ne smiju braniti izlaz, da mi moramo otići.

2 P: Da li je on objasnio zašto ne može garantovati sigurnost Vašoj
3 zajednici?

4 O: Ne. To nije trebalo objašnjavati.

5 P: Zašto to nije trebalo objašnjavati?

6 O: Pa to Vam je kao u matematici, kad ne treba lemu */sic/* objašnjavati,
7 pojam, to je nešto kao kad bih Vas ja pitao da li Vi trebate ručati? Jel sam Vam
8 prethodno jutros obrazložio situaciju u proteklom periodu u našem gradu.

9 Ako ja svog strica sa deset metaka u tijelu moram zakopati, koji je bio
10 sekretar vrtića i ništa drugo, i tu nema ni džezaze ni ničega, onda Vam to sve
11 govori, a da ne kažem o svim ostalim dešavanjima, logora, situacije u gradu.
12 Mislim da sam to u prethodnim izlaganjima ebo... elaborirao, a vjerovatno sam
13 mnogo toga i preskočio.

14 P: Gospodine Delić, nije sporno da je situacija za Muslimane u Vašoj
15 opštini, u Vašem gradu, u junu i julu 1992. godine bila apsolutno nepodnošljiva.
16 Pitanje koje sam Vam ja postavio je: da li su opštinske vlasti mogle bilo šta
17 uraditi da Vam pomognu i posebno da li je gospodin Pašić imao kontrolu nad
18 odmetnutom policijom i odmetnutom vojskom? I mada bih volio da nam odgovorite na
19 to i kažete nam svoj stav u vezi sa tom konkretnom temom, konkretno Vas pitam da
20 li je njega iko pitao tokom tih pregovora: "zašto Vi kao predsjednik opštine ne
21 uradite nešto da zaštitite ove Muslimane?"

22 G. HARMON: [simultani prevod] Ulažem prigovor na ovo pitanje. To je
23
24
25
26
27
28
29
30

1 složeno pitanje i pretpostavlja činjenice koje nisu u dokazima u ovom trenutku.
2 Mislim da ovo pitanje treba da se razbije na seriju pitanja.

3 G. JOSSE: [simultani prevod] Tu ima više od jednog pitanja, priznajem.
4 Ja ću postaviti posljednje pitanje prvo.

5 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Da. Molim Vas, podijelite to pitanje.

6 G. JOSSE: [simultani prevod]

7 P: Zašto niste Vi rekli gospodinu Pašiću, tokom ovih pregovora na mostu:
8 "Vi ste gradonačelnik, Vi ste predsjednik ove opštine, zašto ne uradite nešto da
9 garantujete našu sigurnost?"

10 O: Ja Vam moram reći da je gospodin Pašić kontrolirao situaciju, da je
11 to državni sistem i državni aparat, da to nisu nikakve odmetnute vojske,
12 policije, da je postojao Krizni štab, da je ratna situacija u gradu - ne juni-
13 juli 1992., nego od 1991. - da ljudi organizovano idu na ratište na Lipik u
14 Hrvatsku, da su to vozili autobusi Kozara Prevoza, firme u kojoj sam ja radio,
15 gdje sam ja bio tehnički direktor a nisam raspoređivao te autobuse. Da je
16 gospodin Pašić htio da, znači, zaštititi Muslimane i Hrvate u gradu, odnosno
17 građane Bosanskog Novog, to je trebalo od 1991., daleko ranije, a ne 11-og ili
18 23. maja na nekim pregovorima. Na tim pregovorima se samo radilo o živoj glavi.

19 A rekao sam Vam da smo na jednim od pregovora, mislim da je to bilo u
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kancelariji kod gospodina Pašića, rekli da budu mješoviti punktovi ti, da se
2 situacija smiri. Gdje je on rekao da "ne". I o tome nismo raspravljali.

3 P: Da se vratim na pitanje koje sam upravo postavio. Ja sam pretpostavio
4 da Vi želite da kažete ovo što ste upravo rekli, prije nego što odgovorite na
5 pitanje koje sam Vam postavio, a moje pitanje je bilo: zašto niste rekli
6 predstavniku međunarodne zajednice koji je učestvovao u pregovorima, zašto mu
7 niste rekli sljedeće: "On je predsjednik opštine, on treba da uradi nešto kako
8 bi garantovao našu sigurnost."

9 O: Ja mislim, ne mislim, nego znam da je međunarodna zajednica posebno
10 vodila razgovore, bez našeg prisustva, sa gospodinom Pašićem i tražila od njega
11 da nam garantuje sigurnost.

12 P: Pošto je on rekao, a ja Vam sad to tvrdim, gospodine Delić, on je
13 rekao da se situacija otela njegovoj kontroli i da on nije u mogućnosti da
14 obuzda mnoge elemente i u policiji i u vojsci i zbog toga nije mogao da
15 garantuje Vašu sigurnost.

16 O: To je njegov stav.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Sudija Hanoteau bi želio da postavi
18 pitanje.

19 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Da. Želio bih da dobijem dodatnu
20 informaciju u vezi sa jednom stvari.

21 Rekli ste nam da ta opština nije bila velika i da su se zbog toga ljudi
22 poznavali. To je tačno, je li tako?

23 SVEDOK: Čak mogu da Vam kažem, tačno je. Ne znam godinu, ali mislim da
24 je recimo 1989. gospodin Pašić kao diplomirani pravnik dolazio u moje

25

26

27

28

29

30

1 preduzeće na intervju da počne da radi kao pravnik. Čak smo ga bili i primili.
2 Nakon par dana je napustio i prešao u trgovačku firmu Krajina Promet za
3 pravnika. Dakle, svi sve znamo jedni o drugima.

4 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Dobro. Ovo je sada moje pitanje:
5 tokom tih događaja, među vojnicima koji su bili na kontrolnim punktovima, koji
6 su kontrolisali ulice, da li ste prepoznali ijednog stanovnika Vaše opštine,
7 srpske nacionalnosti, koji je odjednom ušao u vojsku, u oružane snage, koji se
8 transformisao u njih? Da li ste prepoznali nekoga?

9 SVEDOK: Da. Ja sam Vam rekao da su ljudi bili mobilizirani 1991. i da su
10 po raznoraznim, znači, zadacima od Lipika, grada, bili i obavljali dužnosti koje
11 su im povjeravali. Recimo, to sam ranije naveo, da je kao komandant grada u
12 početku figurirao taj Stole Škondrić, trgovac, da je Mladen Krnjajić, koji je
13 radio također u tom trgovačkom preduzeću, bio u uniformi. Ja ne znam tačno, ali
14 kažu da je bio on poslije gospodina Škondrića komandant grada. I niz drugih
15 osoba. Mladen Krnjajić.

16 SUDIJA HANOTEAU: [simultani prevod] Hvala, gospodine.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite nastavite, gospodine Josse.

18 G. JOSSE: [simultani prevod]

19 P: Da li ste Vi ikada razgovarali sa gospodinom Pašićem, nakon ovih
20 događaja koje ste opisali?

21 O: Mislite u ratu ili poslije rata?

22 P: Poslije rata.

23 O: Da. U maju sam ga sreo u hotelu Bosna u Banja Luci. Bio sam na
24
25
26
27
28
29
30

1 seminaru graditeljstva koji je odr... održavala Republika Srpska. Iz Bihaća sam
2 ispred svoje firme bio na tom seminaru i vidio sam ga u hotelu.

3 P: I da li ste razgovarali s njim ili ste ga ignorisali, ili možda je on
4 Vas ignorisao?

5 O: Bila je noć, muzika je svirala, ja sam prolazio, on je sjedio s nekim
6 društvom i kad je mene vidio ustao je, pružio mi ruku i ja sam pružio njemu.
7 Pitao sam ga šta ima, rekao je da radi u zavodu za zapošljavanje u Prijedoru, a
8 ja sam rekao da radim u Bihaću i to je bilo sve.

9 P: Hvala. Još nekoliko pitanja.

10 Koliko je Vama poznato, ja se sada opet vraćam na 1992. godinu, koliko
11 je Vama poznato, da li je UNHCR imao bilo kakve privatne sastanke sa
12 muslimanskim porodicama u julu, neposredno prije odlaska?

13 O: Ja ne znam, nemam te informacije.

14 P: Dakle, najbolje što možete da kažete je da je to moguće, je li tako?

15 O: Zašto ne.

16 P: Želio bih da Vam pokažem jedan dokument, ako je to moguće. To je P...
17 ispravljam se, D117 identifikacioni broj. Poslužitelj će staviti dokument na
18 grafoskop a ja imam i kopiju na papiru za svjedoka da pogleda.

19 Ovo je na oba jezika i čini se da se to odnosi na odlazak, u oktobru
20 1992. godine, 1.560 osoba iz Bosanskog Novog u Karlovac pod pokroviteljstvom
21 Međunarodnom komiteta Crvenog krsta. Da li znate bilo šta o tome?

22 O: Konkretno ovom događaju ja ne znam, ali znam da su i u Karlovac i na
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Gradišku i na Sisak povremeno ljudi izlazili. Nekad pojedinac, nekad više osoba,
2 nekad grupa, ali za ovaj događaj ja ne znam.

3 P: Možete li objasniti zašto na ovom dokumentu piše 1.560 ljudi, ne kaže
4 se koje su nacionalnosti, da budemo fer, odlaze u oktobru iz Bosanskog Novog u
5 Karlovac?

6 O: Ne znam kako mislite da Vam ja objasnim zašto odlaze. Zbog rata, zbog
7 pritisaka koje su se dešavale. Ja ne znam da li su ovo... samo ljudi iz
8 Bosanskog Novog. Nisu sigurno, jel toliko ljudi u Bosanskom nije bilo. Znači, na
9 Muslimane i Hrvate, tako da nisu mogli oni.

10 Međutim, kako su se u kasnijem periodu godine vodile... vodio rat, onda
11 su se dešavale i stvari u samom gradu: od paljenja kuća, pritisaka na izlazak i
12 nesnosnog života. Moj stric jedan je ostao u gradu, Delić Esko, sa suprugom i
13 njegova djeca su pokušavala da on iziđe i da se ostvari spajanje porodice. To je
14 mislim bilo 1992. da su se spojili, ali isti dan ili sutradan kad su izišli,
15 kuća je, recimo, zapaljena.

16 P: Dakle, situacija je sljedeća: ostao je jedan broj Muslimana koji nije
17 bio značajan. Taj broj Muslimana je ostao u opštini i nakon odlaska 23. jula?

18 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine Josse, svjedok je, a pročitacu
19 taj dio njegovog odgovora, rekao sljedeće:

20 "P: Kako može da objasni da izgleda, na osnovu ovog dokumenta, da su ti
21 ljudi otišli?"

22 On je rekao: "Ja nisam siguran da su svi oni iz Bosanskog Novog. Svakako
23 ne jer nije bilo toliko ljudi u Bosanskom Novom" - on misli Muslimana i Hrvata -
24 "tako da to nisu mogli biti oni."

25

26

27

28

29

30

1 To je odgovor na Vaše pitanje, a Vi sada njemu iznosite nešto potpuno
2 drugačije.

3 Vi ga pitate da li je njegov stav da je u opštini ostao značajan broj
4 Muslimana nakon odlaska 23. jula. Mislim da treba da budete precizniji. Da li je
5 bilo 1.500 ili 1.600? Svjedok je jasno rekao da nije mogao da bude taj broj i
6 svjedok je već ranije rekao da je samo manji broj ljudi ostao u opštini. Prema
7 tome, ne možete da postavljate pitanje na takav način. Molim Vas, preformulišete
8 posljednje pitanje ili pređite na drugu temu.

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Postaviću pitanje na drugačiji način.

10 P: Vi potvrđujete da nije bilo 1.560 Bošnjaka u Bosanskom Novom 24.
11 jula, je li to tačno? Dakle, jednostavno nije toliki broj Bošnjaka ostao.

12 O: Ja mislim da da.

13 P: I ako pogledamo ovaj dokument, da li ijedan od navodna... dva navodna
14 potpisa, Čedomir Aleksić ili Francois Bellon, da li Vam to išta znači?

15 O: Nikad nisam čuo za ta imena.

16 G. JOSSE: [simultani prevod] Časni Sude, samo trenutak.

17 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Izvolite.

18 [Odbrana i optuženi se savetuju]

19 G. JOSSE: [simultani prevod] Hvala lijepo, gospodine Delić, nemam više
20 pitanja.

21 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Hvala, gospodine Josse.

22 Gospodine Harmon, da li ima potrebe za dodatna pitanja?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Ne.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Pošto ni Vijeće nema dodatnih pitanja za
3 Vas, gospodine Delić, to znači da je ovim završeno Vaše svjedočenje.

4 Prije nego što Vam se zahvalim što ste došli u Hag, posebno u tako
5 kratkom periodu nakon poziva i odgovorili na sva naša pitanja, ja bih samo želio
6 da provjerim da li bilo koja strana ima problema u vezi sa autentičnošću
7 dokumenata koja je donio gospodin Delić i da li ima prigovora da se njemu vrate
8 originali?

9 G. JOSSE: [simultani prevod] Mi nemamo prigovora na autentičnost.

10 G. HARMON: [simultani prevod] Mi imamo isti stav.

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Dakle, kakav god da imali spor u vezi sa
12 ovim dokumentima ili bilo kakvu raspravu, to se može uraditi na osnovu kopija
13 koje su danas napravljene.

14 G. JOSSE: [simultani prevod] Apsolutno. Ja sam malo oklijevao, jer je
15 uvaženi sudija pažljivo koristio riječi, to se nije odnosilo na uvođenje u spis.

16 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Ne, ja nisam rekao da želimo to da
17 uradimo, ali ako budemo htjeli da pogledamo ta dokumenta, možemo da to uradimo
18 na kopijama, nisu nam potrebni originali.

19 G. JOSSE: [simultani prevod] To je naš stav.

20 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Mi smo već utvrdili da video koji nije
21 original i taj sam po sebi nije original, kopiran je za Međunarodni sud i mi
22 možemo da vratimo njegovu kopiju gospodinu Deliću.

23 G. JOSSE: [simultani prevod] Slažem se.

24

25

26

27

28

29

30

1 G. HARMON: [simultani prevod] Tužilaštvo se slaže.

2 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Gospodine tajniče, molim Vas da
3 poslužitelj vrati svjedoku i video i dokumenta, originale dokumenata.

4 Gospodine Delić, želio bih da Vam se zahvalim, ne samo što ste došli u
5 Hag da odgovorite na pitanja Vijeća i strana, već i što ste nam donijeli dodatnu
6 dokumentaciju i video snimak.

7 Nadam se da ćete imati sretan put kući.

8 Gospodine poslužitelju, molim Vas ispratite gospodina Delića iz sudnice.

9 SVEDOK: Hvala i Vama.

10 [Svedok se povlači]

11 SUDIJA ORIE: [simultani prevod] Želio bih da se zahvalim stranama što su
12 ostale i nakon vremena koje je bilo predviđeno.

13 Takođe bih da se zahvalim i prevodiocima, i tehničarima, i službenicima
14 obezbjeđenja što su nam pomogli danas poslijepodne, čime su omogućili da
15 gospodin Delić završi svoj iskaz danas.

16 Završavamo sa radom i nastavljamo sutra ujutro u 9.00h u sudnici 2.

17 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

18 ... Sednica završena u 15.31h.

19 Nastavak zakazan za sredu,

20 28.06.2006. u 09.00h

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30